

Suvestinė redakcija nuo 2014-01-22 iki 2014-12-15

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [136-5349](#), i. k. 108301MISAK00D1-611

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL VP3-1.4-AM-04-R PRIEMONĖS „VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS
GERINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2008 m. lapkričio 14 d. Nr. D1-611
Vilnius

Vadovaudamasis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [4-132](#)), 18.2 punktu:

1. T v i r t i n u VP3-1.4-AM-04-R priemonės „Vandens telkinių būklės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo kontrolę aplinkos viceministrui Aleksandrui Spruogiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. lapkričio 14 d.
įsakymu Nr. D1-611
(2011 m. kovo 30 d.
įsakymo Nr. D1-266 redakcija)

VP3-1.4-AM-04-R PRIEMONĖS „VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priemonės „Vandens telkinių būklės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus ir sąlygas pareiškėjui ir projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos fondų lėšų pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos, patvirtintos 2007 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimu Nr. K(2007)3740 (toliau – Sanglaudos skatinimo veiksmų programa), 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ priemonę „Vandens telkinių būklės gerinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 787 „Dėl Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [95-3720](#)) (toliau – priemonė). Apraše pateikiama pagrindinė informacija, kurią turi žinoti pareiškėjas, norintis gauti finansavimą iš Europos regioninės plėtros fondo, ir vertintojai, kurie atliks paraiškų dėl projektų finansavimo vertinimą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, nustatančiu bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999 (OL 2006 L 210, p. 25) (toliau – Reglamentas Nr. 1083/2006), Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179 (Žin., 2007, Nr. [117-4789](#)) (toliau – Išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 (Žin., 2007, Nr. [114-4637](#)) (toliau – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės), Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443 (Žin., 2008, Nr. [4-132](#)) (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės) ir Metodiniais nurodymais dėl Projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1K-066 (Žin., 2008, Nr. [23-861](#), Nr. [120-4567](#)).

3. Vadovaudamasi Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklėmis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija atlieka ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, kuri pagal kompetenciją yra atsakinga už bendrai finansuojamus iš ES fondų lėšų ūkio sektorius, ir tarpinės institucijos funkcijas, o Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – Agentūra) – įgyvendinančiosios institucijos funkcijas.

4. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklėse, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, Išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklėse, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

5. Priemonės tikslas – pagerinti paviršinių vandens telkinių ekologinę ir (arba) cheminę būklę.

6. Pagal Aprašą remiama veikla – vandens telkinių (tarpinių vandenų, ežerų, upių ir tvenkinių) būklės gerinimo priemonių (valymas ir tvarkymas; artimo natūraliam hidrologinio režimo atstatymas; teršalų prietakos į telkinius mažinimo priemonių taikymas; gamtosauginis pakrančių valymas ir sutvarkymas) įgyvendinimas.

7. Pagal Aprašą įgyvendinamų projektų finansavimo šaltiniai:

7.1. iki 105 370 604 Lt Europos regioninės plėtros fondo lėšų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-50](#), 2014-01-20, paskelbta TAR 2014-01-21, i. k. 2014-00370

7.2. ne mažiau kaip 12 178 460 Lt savivaldybių biudžetų lėšų.

8. Projektai atrenkami regionų projektų planavimo būdu.

9. Regionų projektų sąrašus sudaro ir tvirtina regionų plėtros tarybos per 3 mėnesius nuo Aprašo įsigaliojimo dienos.

10. Regionų projektų sąraše nurodyta paskutinės paraiškos teikimo įgyvendinančiajai institucijai data negali būti vėlesnė kaip 2012 m. lapkričio 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-568](#), 2012-07-03, Žin., 2012, Nr. 82-4296 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-568

11. Vienas pareiškėjas gali teikti daugiau nei vieną paraišką dėl projekto finansavimo pagal Aprašą.

12. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams neteikiama valstybės pagalba.

13. Šis Aprašas yra vienintelis, reglamentuojantis priemonę.

II. REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJUI IR PARTNERIUI

14. Galimi pareiškėjai finansavimui gauti pagal Aprašą yra savivaldybių administracijos.

15. Pareiškėjas gali gauti projekto finansavimą, jei organizaciniu požiūriu sugebės tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitinka reikalavimus, išdėstytus Aprašo 3 priedo 7.1, 7.2.2 ir 7.2.4 punktuose.

16. Galimi partneriai yra savivaldybių administracijos. Partnerio įtraukimo į projektą būtinumas turi būti pagrįstas paraiškoje. Prie paraiškos turi būti pridėdama jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopija.

17. Partneriui keliami tie patys reikalavimai kaip ir pareiškėjui. Atsakomybė už projekto įgyvendinimą tenka pareiškėjui.

18. Jeigu paraiška teikiama kartu su partneriu, prie paraiškos turi būti pridėdama partnerio pasirašyta deklaracija, kad partneris yra susipažinęs su teikiamu projektu, savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą. Deklaracijos forma pateikiama paraiškos dėl projekto finansavimo bendrojoje (A) dalyje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1K-066.

III. REIKALAVIMAI PROJEKTAMS

19. Projektas turi atitikti Aprašo 3 priedo 1–6, 7.2.3 ir 9 punktuose nurodytus reikalavimus.

20. Projekto veiklų įgyvendinimo trukmė:

20.1. turi būti ne ilgesnė kaip 60 mėnesiai (ir ne ilgiau kaip iki 2015 m. sausio 1 d.), jeigu pirmoji projekto veikla pradėta įgyvendinti prieš paraiškos dėl projekto finansavimo pateikimą Agentūrai;

20.2. turi būti ne ilgesnė kaip 30 mėnesių, jeigu pirmoji projekto veikla pradėta įgyvendinti po paraiškos dėl projekto finansavimo pateikimo Agentūrai;

20.3. gali būti pratęsta 6 mėnesiams, bet ne ilgiau kaip iki 2015 m. sausio 1 d., dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos teikimo bei vertinimo metu ir Projekto finansavimo ir administravimo sutarties sudarymo metu. Pagal Aprašą finansuojamų projektų veiklų įgyvendinimo pradžia laikoma Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatytos pirmosios projekto veiklos įgyvendinimo sutarties (paslaugų teikimo, tiekimo, rangos ar kt.) sudarymo data.

21. Projektas turi siekti priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, nustatytų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priede. Stebėsenos rodiklių matavimo metodika pateikta Aprašo 4 priede.

22. Pareiškėjas kartu su paraiška dėl projekto finansavimo pateikia Agentūrai:

22.1. parengtą ir teisės aktų nustatyta tvarka suderintą dokumentaciją, reikalingą vandens telkinio valymui ir (arba) tvarkymui (pvz., valymo darbų programa, valymo darbų technologinis projektas, techninis projektas ar pan.);

22.2. techninio projekto ekspertizės aktą, jei toks reikalavimas yra numatytas statybos techniniame reglamente STR 1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 214 (Žin., 2002, Nr. [55-2200](#));

22.3. atsakingos institucijos atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių vadovaudamasis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105) nuostatomis (jeigu taikomos atsižvelgiant į projekto veiklas);

22.4. kitus specialiosios (B) dalies 1 priede išvardytus dokumentus;

22.5. statinio projektavimo sąlygas (jeigu taikoma);

22.6. patvirtinantį dokumentą, kad iki galutinės paraiškų pateikimo termino įgyvendinančiajai institucijai datos yra pradėtos valymo darbų viešųjų pirkimų procedūros.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-568](#), 2012-07-03, Žin., 2012, Nr. 82-4296 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-568

23. Projektai turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

24. Vandens telkinys, kuriam planuojama taikyti vandens telkinių būklės gerinimo priemonės, turi priklausyti valstybei nuosavybės teise.

25. Jeigu projekte numatoma gerinti vandens telkinio, kuris yra panaudos ar nuomos teise perduotas kitam juridiniam asmeniui, būklę, pareiškėjas turi pateikti patvirtinimą, kad vandens telkinio nuomininkas neprieštarauja numatomiems vykdyti darbams ir jokiais būdais nevaržys projekto vykdytojo veiksmų įgyvendinant planuojamą projektą bei vykdant Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatytus įsipareigojimus.

26. Projekte gali būti numatytos šios vandens telkinių būklės gerinimo priemonės:

26.1. vandens telkinių valymas ir tvarkymas mažinant aplinkai kenksmingų teršalų ir (arba) biogeninių medžiagų koncentraciją vandenyje bei dugno nuosėdose ir gerinant vandens ekosistemų būklę:

26.1.1. vandens telkinių valymas pašalinant iš telkinio dumblą (sapropelį), turintį aplinkai kenksmingų teršalų ir (arba) daug biogeninių medžiagų;

26.1.2. teršalų imobilizavimas, izoliavimas, stabilizavimas, surišimas vandens telkinio ekosistemoje (perteklinio fosforo cheminis surišimas į patvarius ir inertinius junginius, aplinkai kenksmingų teršalų ir (arba) biogeninių medžiagų izoliavimas nuo aplinkos specialia plėvele ir kt.);

26.1.3. biogeninių medžiagų išnešimas iš vandens telkinio ekosistemų, šienaujant ir

(arba) šalinant su šaknimis pakrančių makrofitus (nendres, švendrus, lūgnes ir kt.);

26.1.4. ežero arba tvenkinio ekosistemos biomanipuliacija vietinėmis žuvų bendrijomis ekologinei būklei pagerinti ir (arba) stabilizuoti (įžuvinimas plėšriomis žuvimis ir pan.);

26.2. siekiant sumažinti biogeninių ir organinių medžiagų prietaką į vandens telkinius ir pagerinti pakrančių vandens ekosistemų būklę (atkuriant buveines, sukuriant įvairesnes buveines ir pan.):

26.2.1. šlapžemių įrengimas ir (arba) atstatymas;

26.2.2. makrofitų biofiltrų įrengimas;

26.2.3. apželdinimas tinkamais želdiniais arba esančių želdinių sutvarkymas;

26.3. ištiesintų ir (arba) sureguliuotų upių artimų natūralioms hidromorfologinių savybių atstatymas (artimų natūralioms upių vagų suformavimas) atkuriant natūralias vandens ekosistemas;

26.4. kitos Aprašo 5 priede rekomenduojamos priemonės, atsižvelgiant į nustatytą vandens telkinio būklės problemą.

27. Jeigu projekte numatoma taikyti vandens telkinio valymo ir tvarkymo priemonės, nurodytas 26.1 punkte:

27.1. teikdamas paraišką dėl projekto finansavimo pareiškėjas turi pateikti su atitinkamu Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu suderintą informaciją apie jam žinomus reikšmingus taršos šaltinius valomo vandens telkinio baseine (upių atveju – valomame ruože ir aukščiau valomos vietos), dėl kurių vandens telkinys tapo valytinu ir (arba) tvarkytinu, ir informaciją apie įgyvendintas (planuojamas įgyvendinti) taršos prietakos mažinimo priemones;

27.2. jeigu į telkinį yra reikšminga teršalų prietaka, tai 26.1 punkte nurodytos priemonės gali būti taikomos:

27.2.1. kartu su 26.2 punkte nurodytomis priemonėmis, jeigu šios priemonės sumažins teršalų prietaką iki nereikšmingo lygio;

27.2.2. arba jeigu pareiškėjas, teikdamas paraišką dėl finansavimo, patvirtina, kad priemonės teršalų prietakai į vandens telkinį sumažinti iki nereikšmingo lygio jau yra patvirtintos teisės aktais ir bus įgyvendintos iki paraiškoje nurodyto projekto įgyvendinimo termino pabaigos.

28. Priemonės, numatytos 26.1 ir 26.2 punktuose, gali būti taikomos, kai projektu norimas pagerinti vandens telkinys atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

28.1. vandens telkinys yra priskirtas rizikos¹ vandens telkiniams;

28.2. vandens telkinys pagal dabar galiojančius vandens kokybės standartus² dėl

¹ Paviršinių rizikos vandens telkinių sąrašai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1098 „Dėl Nemuno upių baseinų rajono valdymo plano ir Priemonių vandensaugos tikslams Nemuno upių baseinų rajone pasiekti programos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4756), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. 1617 „Dėl Ventos upių baseino rajono valdymo plano ir Priemonių vandensaugos tikslams Ventos upių baseino rajone pasiekti programos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 136-6939), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. 1616 „Dėl Dauguvos upių baseino rajono valdymo plano ir Priemonių vandensaugos tikslams Dauguvos upių baseino rajone pasiekti programos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 136-6938) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. 1618 „Dėl Lielupės upių baseino rajono valdymo plano ir Priemonių vandensaugos tikslams Lielupės upių baseino rajone pasiekti programos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 136-6940).

² Paviršinių vandens telkinių ekologinės būklės vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2007, Nr. 47-1814; 2010, Nr. 29-1363), Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas aplinkos ministro 2007 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. D1-236 (Žin., 2006, Nr. 59-2103; 2007, Nr. 110-4522), Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 (Žin., 2006, Nr. 5-159), Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 85-2007 „Lietuvos žuvų indekso apskaičiavimo metodika“, patvirtintas aplinkos ministro 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. D1-197 (Žin., 2007, Nr.

žmogaus ūkinės veiklos poveikio neatitinka nustatytų kokybės normų.

29. Priemonė, numatyta 26.2.3 punkte, gali būti taikoma tik kaip papildoma atliekant priemonės, nurodytas 26.1.1 ir 26.1.2 punktuose.

30. Priemonės, numatytos 26.1.1–26.1.3 ir 26.2 punktuose, gali būti taikomos upėms tik tuo atveju, jeigu projektas yra tęstinis upės būklės gerinimo projektas, kurio pirmojo etapo veiklos buvo pradėtos įgyventi ne anksčiau kaip 2007 m. sausio 1 d., ir jos atitinka šiame apraše išdėstytus vandens telkinių būklės gerinimo reikalavimus.

31. Jeigu projekte numatoma gerinti ežero arba tvenkinio, skirto mėgėjiškai žuvininkystei, būklę, prie paraiškos dėl projekto finansavimo turi būti pridėtas Žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių planas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-216 „Dėl vandens telkinių pagal žuvininkystės vystymo kryptis sąrašų ir vandens telkinių tvarkymo tipinių planų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [56-1933](#)), kuriame būtų numatyta žuvinti vandens telkinį tik vietinėmis žuvų rūšimis, o žuvų įveisimo kiekis nustatytas vadovaujantis minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-354/D1-303 „Dėl Žuvivaisos valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose taisyklių bei minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [47-2270](#)).

32. Rengiant paraišką turi būti vadovaujamasi Vandens telkinių tvarkymo pagrįstumo ir vandens telkinių būklės gerinimo priemonių tinkamumo ir taikymo vertinimo rekomendacijomis, pateiktomis Aprašo 5 priede.

33. Tuo atveju, kai galimybių studijos ar dokumentacijos, reikalingos vandens telkiniui valyti ar tvarkyti, parengimas buvo finansuotas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis vadovaujantis Gairėmis pareiškėjams, teiksiantiems paraiškas paramai gauti pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento 1.3 priemonės „Aplinkos kokybės gerinimas ir žalos aplinkai prevencija“ veiklos sritį „Praeities taršos ir jos teritorijų nustatymas ir tvarkymas“ ir „Informavimas apie aplinką ir Lietuvos gyventojų aplinkosauginio švietimo skatinimas“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. D1-129 (Žin., 2006, Nr. [34-1216](#)), į paraišką gali būti įtrauktos tokioje galimybių studijoje ar dokumentacijoje, reikalingoje vandens telkiniui valyti ar tvarkyti, numatytos priemonės, kurios pagerina vandens telkinio naudojimo pagal paskirtį (vandens turizmui, rekreacijai, saugomų rūšių išsaugojimui ir pan.) galimybes ir (arba) sudaro geresnes sąlygas natūralių vandens ekosistemų egzistavimui.

34. Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas ES finansuojamas programas atskyrimu:

34.1. Projektas ir projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos bei suteikus paramą teikiamos finansuoti iš kitų programų, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, kitų fondų, kitų finansinių mechanizmų (Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos, Šveicarijos Konfederacijos), jei dėl to projektas ar projekto veiklos galėtų būti finansuotos kelis kartus;

34.2. Projektas ir projekto veiklos negali būti teikiamos finansuoti pagal kitas veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, priemonės, jei dėl to projektas ar projekto veiklos galėtų būti finansuotos kelis kartus;

34.3. Projekte būtina atsižvelgti į galimą veiklų dubliavimą su veiklomis, finansuojamomis pagal Vidaus reikalų ministerijos administruojamas priemonės Nr. VP3-1.1-VRM-01-R „Regioninių ekonomikos augimo centrų plėtra“ ir Nr. VP3-1.1-VRM-02-R „Probleminių teritorijų plėtra“, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo rizikos.

35. Projekte negali būti numatyti veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį horizontalių sričių įgyvendinimui: darniam vystymuisi, lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimui. Projektas turi atitikti Aprašo 3 priedo 4 ir 5 punktuose nustatytus reikalavimus.

IV. REIKALAVIMAI TINKAMOMS FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDOMS IR FINANSAVIMO DYDŽIUI

36. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, atitinkančios Išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių ir Aprašo reikalavimus, padarytos ir apmokėtos nuo 2007 m. sausio 1 d. iki projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos. Projekto veiklų įgyvendinimo data nustatoma Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje.

37. Preliminari projekto vertė, preliminarai Europos regioninės plėtros fondo lėšų suma ir pareiškėjo nuosavų lėšų suma nurodyta patvirtintame regionų projektų sąraše.

38. Finansavimo lėšos sudaro ne daugiau kaip 90 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas, teikiantis paraišką dėl projekto finansavimo, turi prisidėti savo lėšomis ne mažiau kaip 10 procentų projekto vertės. Nuosavų lėšų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realūs paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais laikomi banko paskola, pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) piniginių lėšos, Europos investicijų banko paskola, garantinis banko raštas ir pan.

39. Finansavimo suma projektams, iš kurių gaunamos pajamos, nustatoma vadovaujantis Europos Komisijos parengtomis Gairėmis dėl Tarybos reglamento Nr. 1083/2006 55 straipsnio: projektai, iš kurių gaunamos pajamos (angl. *Guidance note on Article 55, Council Regulation (EC) 1083/2006: Revenue Generating Projects*), Europos Komisijos parengtu darbo dokumentu Nr. 4 „Ekonominės naudos analizės atlikimo metodikos gairės“ (angl. *Guidance on the Methodology for Carrying Out Cost-Benefit Analysis, Working Document No. 4*) ir Bendrai finansuojamų iš Europos Sąjungos fondų lėšų projektų pajamų skaičiavimo ir priežiūros metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1K-195 (Žin., 2010, Nr. [71-3581](#)). Minėtus dokumentus galima rasti interneto svetainės www.esparama.lt skiltyje „Metodiniai nurodymai“. Šis punktas taikomas tik tiems projektams, kurių vertė didesnė nei 1 000 000 (vienas milijonas) eurų.

40. Netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas ir tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamas finansavimas, pareiškėjas ir (ar) partneris turi apmokėti savo lėšomis (kurios nėra pareiškėjo nuosavo įnašo dalis).

41. Be visų finansavimo reikalavimų neatitinkančių išlaidų, nustatytų Išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklėse, netinkamos finansuoti pagal Aprašą finansuojamų projektų išlaidos yra šios:

41.1. žemės pirkimo arba nuomos išlaidos;

41.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo ir eksploatavimo išlaidos;

41.3. galimybių studijos rengimo išlaidos.

42. Netinkamos finansuoti projekto išlaidos nėra finansuojamos iš paramos lėšų ir negali būti įtrauktos į projekto biudžetą.

43. Sudarant projekto biudžetą turi būti vadovaujama interneto svetainėje www.esparama.lt paskelbtomis „Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams“.

V. PARAIŠKŲ PRIĖMIMAS

44. Paraiškas dėl projektų finansavimo kartu su reikalaujamais priedais iš pareiškėjo priima ir registruoja Agentūra Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

45. Agentūra ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki regionų projektų sąraše nurodytos galutinės paraiškos pateikimo Agentūrai dienos, išskyrus atvejus, kai regionų projektų sąraše regionų plėtros tarybos, Agentūros ir pareiškėjo bendru sutarimu nustatomas trumpesnis

paraiškų pateikimo terminas, projektų sąraše nurodytų projektų pareiškėjams išsiunčia pasiūlymus teikti paraišką. Agentūra informaciją apie išsiųstą pasiūlymą pateikti paraišką skelbia svetainėje www.esparama.lt.

46. Pareiškėjas pildo standartinę paraiškos formą. Paraišką sudaro bendrosios (A) ir specialiosios (B) dalių formos (toliau – paraiška) ir kartu pridedami papildomi dokumentai, kurie išvardyti specialiosios (B) dalies 1 priede. Pildymui parengtą paraiškos bendrosios (A) dalies elektroninę formą (*Excel* formatu) ir paraiškos pildymo instrukciją pareiškėjas gali rasti ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esparama.lt. Paraiškos specialiosios (B) dalies forma yra sudėtinė Aprašo dalis.

47. Paraiška turi būti užpildyta vadovaujantis paraiškos bendrosios (A) dalies pildymo instrukcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1K-066, ir paraiškos specialiosios (B) dalies pildymo instrukcija (Aprašo 1 priedas), kurioje išsamiau pagrindžiamas projektas ir nurodoma svarbi informacija teikiamai paraiškai.

48. Paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba kompiuteriu, išspausdinti ir kartu su pridedamais dokumentais tvarkingai įrišti arba susėti. Ranka užpildytos paraiškos nenagrinėjamos ir neregistruojamos. Visi paraiškos ir pridedamų dokumentų lapai turi būti sunumeruoti eilės tvarka.

49. Pareiškėjas privalo pateikti vieną originalų paraiškos egzempliorių (paraiškos bendrąją (A), specialiąją (B) dalis ir priedus), kurio pirmojo lapo dešiniame kampe aiškiai nurodoma „ORIGINALAS“, 1 kopiją, ant kurios pirmojo lapo dešiniame kampe nurodoma „KOPIJA“ ir paraiškos versiją elektronine laikmena (ant elektroninės laikmenos turi būti aiškiai nurodytas projekto pavadinimas). Pateikiamos paraiškos bei jos priedų originalas ir kopija turi būti įsegti į atskirus segtuvus.

50. Kiekvienas paraiškos ir jos priedų lapas turi būti patvirtintas paraišką teikiančios institucijos vadovo arba įgalioto atstovo parašu. Paraišką turi pasirašyti įstaigos vadovas arba jo raštišku sprendimu įgaliotas asmuo (tokiu atveju turi būti pridėtas įgaliojimą patvirtinančio dokumento patvirtinta kopija).

51. Paraiškos originalo, kopijos ir elektroninės paraiškos versijų turinys turi būti identiškas. Nustačius neatitikimų tarp originalo, kopijos ir elektroninės paraiškos versijų, vadovaujamas paraiškos originaliame egzemplioriuje pateikta informacija.

52. Paraiška iki nustatyto termino gali būti išsiųsta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba pareiškėjas gali įteikti ją asmeniškai Agentūrai adresu: Labdarių g. 3, LT-01120 Vilnius. Praleidus šį terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis ir galimybę atlikti paraiškos vertinimą nepažeidžiant Projektų finansavimo ir administravimo taisyklėse nustatyto vertinimo termino, priima Agentūra.

53. Siunčiant paraišką paštu, išsiuntimo vietos pašto antspaudu data turi būti ne vėlesnė kaip patvirtintame regionų projektų sąraše nustatyta data. Ant voko turi būti nurodytas pareiškėjo pavadinimas ir adresas, priemonė, pagal kurią teikiama paraiška. Kitoje voko pusėje nurodomas pareiškėjo asmens ryšiams vardas, pavardė, telefono ir fakso numeriai.

54. Agentūra ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos išsiunčia paraišką pateikusiam pareiškėjui paraiškos registravimo patvirtinimo pranešimą (raštu, faksu arba elektroniniu paštu), kuriame taip pat nurodomas SFMIS paraiškai suteiktas unikalus kodas.

55. Agentūra informaciją apie pateiktus regionų projektus ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paraiškų pateikimo termino pabaigos (paskutinės dienos) paskelbia interneto svetainėse www.esparama.lt ir www.apva.lt, nurodydama pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, trumpą projekto aprašymą, paraiškos unikalus kodą ir prašomą lėšų sumą.

56. Pareiškėjas raštu ir žodžiu gali teikti Agentūrai regionų projektų rengimo, paraiškos pildymo ir kitus susijusius klausimus. Agentūra privalo informuoti pareiškėją šiais klausimais nuo pranešimo pareiškėjui, kad jo projektas įtrauktas į regionų projektų sąrašą, dienos iki paskutinės paraiškų pateikimo Agentūrai dienos. Į klausimus raštu Agentūra atsako ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo klausimo užregistravimo Agentūroje dienos. Informaciją apie

aktualius ir dažniausiai užduodamus klausimus Agentūra skelbia interneto svetainėse www.esparama.lt ir www.apva.lt.

57. Rengdamas paraiškas pareiškėjas gali kreiptis į Aplinkos ministeriją dėl informacijos apie projekto idėją, tikslus, rezultatus, jų atitiktį nacionaliniams strateginio planavimo dokumentams. Į klausimus raštu Aplinkos ministerija atsako ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo klausimo užregistravimo Aplinkos ministerijoje dienos, išsiųsdama atsakymo kopiją Agentūrai.

58. Visa pareiškėjui žinotina informacija, kuri yra gairės pareiškėjams iki pasiūlymo teikti paraiškas išsiuntimo regionų projektų pareiškėjams dienos, skelbiama interneto svetainėse www.esparama.lt ir www.apva.lt.

VI. PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

59. Paraiškų vertinimas ir atranka yra atliekama Projektų finansavimo ir administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

60. Paraiškų vertinimą sudaro šie etapai:

60.1. administracinės atitikties vertinimas;

60.2. projekto tinkamumo finansuoti vertinimas.

61. Pateiktų paraiškų administracinės atitikties ir projektų tinkamumo finansuoti vertinimą atlieka Agentūra.

62. Paraiškų dėl projekto finansavimo administracinės atitikties ir projektų tinkamumo finansuoti vertinimui naudojamos administracinės atitikties vertinimo lentelė ir projektų tinkamumo finansuoti vertinimo metodika (Aprašo 2 ir 3 priedai).

63. Jeigu dėl paraiškoje pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos Agentūra negali tinkamai įvertinti projekto, ji turi raštu paprašyti pareiškėjo per nustatytą laiką pateikti papildomus duomenis ir dokumentus, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktą informaciją.

64. Agentūra gali kreiptis į atitinkamas institucijas, kad jos pateiktų papildomą informaciją apie pareiškėją ir paraišką, vertindama pareiškėjo pateiktus duomenis bei informaciją naudotis kitais oficialiais informacijos šaltiniais.

65. Kiekvieno vertinimo etapo metu Agentūra gali kviešti pareiškėją pokalbio, taip pat prireikus įsitikinti, ar paraiškoje pateikta informacija yra pagrįsta, t. y. apsilankyti planuojamoje projekto įgyvendinimo vietoje. Pokalbyje su pareiškėju turi dalyvauti ne mažiau kaip 2 vertinimą atliekančios institucijos atstovai, pokalbis turi būti protokoluojamas ir, apie tai įspėjus pokalbio dalyvius, gali būti įrašomas.

66. Vertinimo metu nustačius, kad pareiškėjas paraiškoje pateikė klaidinančią informaciją arba pareiškėjas ar su paraiška susijęs asmenys siekia gauti konfidencialią informaciją arba neteisėtai daryti įtaką vertinimo rezultatams ar vertintojams, vertinimą atliekanti institucija atmeta paraišką.

67. Vertindama paraiškos administracinę atitiktį, Agentūra naudoja administracinės atitikties vertinimo lentelę (Aprašo 2 priedas). Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar su paraiška pateikti visi paraiškos formoje nurodyti dokumentai ir informacija.

68. Jeigu vertinant paraišką Agentūra nustato, kad tenkinami ne visi administracinės atitikties vertinimo reikalavimai, pareiškėjui siunčiamas raštas, kuriame prašoma pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją ir nustatomas terminas, per kurį pareiškėjas privalo pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją. Šis terminas negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu Agentūra ir pareiškėjas bendru sutarimu nenusprendžia kitaip.

69. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą prašomų dokumentų ir (ar) informacijos nepateikia arba pateikia ne visus prašomus dokumentus ir (ar) informaciją, Agentūra turi teisę:

69.1. priimti sprendimą atmesti paraišką;

69.2. perduoti paraišką į tinkamumo finansuoti vertinimo etapą su sąlyga, kad trūkstami

dokumentai ir (ar) informacija bus pateikti ne vėliau kaip iki tinkamumo finansuoti vertinimo etapo pabaigos, jei trūkstama informacija netrukdo pereiti į kitą vertinimo etapą;

69.3. pagrįstais atvejais Agentūra gali baigti administracinės atitikties vertinimą su išlyga, kad reikiamas dokumentas ar informacija bus pateikti iki projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo dienos. Pareiškėjui nepateikus reikiamo dokumento ar informacijos iki nustatyto termino, projekto finansavimo ir administravimo sutartis nepasirašoma.

70. Priėmusi sprendimą atmesti paraišką dėl administracinės atitikties vertinimo reikalavimų neatitikimo, Agentūra per 10 darbo dienų parengia ir išsiunčia pareiškėjui informacinį raštą apie paraiškos atmetimą, kuriame nurodo paraiškos atmetimo priežastis.

71. Vertindama projekto tinkamumą finansuoti, Agentūra naudoja projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metodiką (Aprašo 3 priedas). Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu Agentūra nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal Aprašo reikalavimus. Šio vertinimo metu nustatoma projekto atitiktis bendriesiems ir specialiesiems (atitikties) atrankos kriterijams, didžiausia leistina projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, didžiausia Europos Komisijai tinkamų deklaruoti išlaidų suma ir didžiausias leistinas skirti projektui lėšų dydis.

72. Jeigu Agentūra projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustato projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir didžiausią leistiną skirti lėšų dydį mažesnius už paraiškoje pateiktus projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir prašomą projektui skirti lėšų dydį, Agentūra turi raštu apie tai informuoti pareiškėją ir raštu suderinti su pareiškėju, ar jis sutinka įgyvendinti projektą gavęs nustatytą skiriamų lėšų sumą. Jeigu pareiškėjas nesutinka, paraiška atmetama.

73. Tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projekto finansavimas, turi būti apmokama projekto vykdytojo ir (ar) partnerio lėšomis. Šios lėšos laikomos nacionalinėmis projekto lėšomis.

74. Jeigu vertinant paraišką nustatoma, kad pateikti ne visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija projekto tinkamumo finansuoti vertinimui atlikti, Agentūra pareiškėjui siunčia raštą, kuriame prašo pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją, ir nustatomas terminas, per kurį pareiškėjas privalo pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją. Šis terminas negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos ir ilgesnis kaip 15 darbo dienų, jeigu Agentūra ir pareiškėjas bendru sutarimu nenusprendžia kitaip.

75. Regionų projektų tinkamumo finansuoti vertinimą Agentūra organizuoja kaip derybas su pareiškėju, t. y. Agentūrai pateikus pastabas dėl paraiškos atitikties bendriesiems ir specialiesiems atitikties kriterijams, pareiškėjas gali paraišką patikslinti.

76. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą prašomų dokumentų ir informacijos nepateikia arba pateikia ne visus prašomus dokumentus ir informaciją, arba projektas neatitinka bent vieno projekto tinkamumui finansuoti keliamo reikalavimo, Agentūra turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką. Pagrįstais atvejais Agentūra gali priimti sprendimą dėl projekto tinkamumo finansuoti su išlyga, kad konkretūs veiksmai bus atlikti arba reikiamas dokumentas ar informacija pateikti iki projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo dienos. Pareiškėjui nepateikus reikiamo dokumento ar informacijos iki nustatyto termino, projekto finansavimo ir administravimo sutartis nepasirašoma.

77. Prieš priimdama sprendimą atmesti paraišką, Agentūra turi išnagrinėti nustatytus neatitikimus, papildomos informacijos, duomenų ir dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikinti, kad atmetimas yra pagrįstas ir paraiškos vertinimą atlikę vertintojai nepažeidė nustatytų darbo procedūrų. Apie priimtą sprendimą atmesti paraišką Agentūra informuoja pareiškėją per 10 darbo dienų nuo sprendimo atmesti paraišką priėmimo dienos – išsiunčia jam informacinį raštą, kuriame nurodo paraiškos atmetimo priežastis.

78. Įvertinę projekto tinkamumą finansuoti, vertintojai parengia išvadą, ar projektas yra tinkamas gauti finansavimą ir koks didžiausias finansavimas gali būti suteiktas, ir ar pareiškėjas sutinka įgyvendinti projektą su Agentūros nustatytu finansavimu.

79. Agentūra informaciją apie projekto tinkamumo finansuoti vertinimo etapą praėjusias

paraiškas ne vėliau kaip per 15 darbo dienų skelbia interneto svetainėse www.esparama.lt ir www.apva.lt, papildydama Aprašo 58 punkte nustatytą informaciją.

VII. SPRENDIMO DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO PRIĖMIMAS

80. Sprendimas dėl projekto tinkamumo finansuoti priimamas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

81. Sprendimą dėl projekto tinkamumo finansuoti iš ES fondų priima Agentūra, ji informindama projekto tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitoje. Atsižvelgdama į šio sprendimo ir projektų atrankos rezultatus, Aplinkos ministerija priima sprendimą dėl projekto finansavimo.

82. Sprendimą dėl projekto finansavimo Aplinkos ministerija priima per 10 darbo dienų nuo Agentūros pateiktos projekto tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitos gavimo dienos. Jeigu pareiškėjas Paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų bei valstybės garantijų teikimo ir suteiktų paskolų grąžinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 667 (Žin., 2001, Nr. [49-1713](#); 2005, Nr. [105-3882](#)), nustatyta tvarka Finansų ministerijai yra pateikęs prašymą gauti perskolinamą Europos investicijų banko paskolą pareiškėjo nuosavų lėšų daliai finansuoti, sprendimas turi būti priimamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl perskolinamos paskolos suteikimo įsigaliojimo dienos. Sprendimas dėl projekto finansavimo tvirtinamas ministro įsakymu.

83. Sprendimas dėl projekto finansavimo turi būti pripažintas netekusiu galios ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo raštu gautos iš Agentūros informacijos apie nepasirašymą arba pareiškėjo atsisakymą pasirašyti Projekto finansavimo ir administravimo sutartį gavimo dienos, jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą atsisako pasirašyti projekto finansavimo ir administravimo sutartį.

84. Aplinkos ministerija interneto svetainėje www.esparama.lt skelbia informaciją apie priimtus sprendimus ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo šių sprendimų priėmimo dienos, papildydama Aprašo 58 punkte nustatytą informaciją.

VIII. PROJEKTO FINANSAVIMO IR ADMINISTRAVIMO SUTARTIES SUDARYMAS

85. Projekto finansavimo ir administravimo sutartis sudaroma Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

86. Su pareiškėju, kurio projektą nuspręsta bendrai finansuoti iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų, Agentūra sudaro dvišalę Projekto finansavimo ir administravimo sutartį.

87. Projekto finansavimo ir administravimo sutartį sudaro bendrosios ir specialiosios sutarties sąlygos ir nustatytos formos sutarties priedai, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1K-066.

88. Gavusi Aplinkos ministerijos sprendimą finansuoti projektą, Agentūra parengia ir elektroniniu paštu išsiunčia pareiškėjui Projekto finansavimo ir administravimo sutarties projektą, faksu – pranešimą, kuriame nurodo pasiūlymo pasirašyti Projekto finansavimo ir administravimo sutartį galiojimo terminą. Pasiūlymo pasirašyti Projekto finansavimo ir administravimo sutartį galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis kaip 15 darbo dienų.

89. Pareiškėjui per rašte nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius Projekto finansavimo ir administravimo sutarties, pasiūlymas pasirašyti Projekto finansavimo ir administravimo sutartį netenka galios ir projektas nefinansuojamas.

90. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą Projekto finansavimo ir administravimo sutarties nepasirašo, Agentūra per 5 darbo dienas nuo tokių aplinkybių išaiškėjimo dienos apie tai informuoja Aplinkos ministeriją.

91. Projekto finansavimo ir administravimo sutartį pasirašo Agentūros ir pareiškėjo

įstaigos vadovas arba jo raštišku sprendimu įgaliotas asmuo (tokiu atveju turi būti pridėta įgaliojimą patvirtinančio dokumento patvirtinta kopija). Su pareiškėju sudarius Projekto finansavimo ir administravimo sutartį, pareiškėjas tampa projekto vykdytoju.

92. Projekto finansavimo ir administravimo sutartis sudaroma 2 egzemplioriais, kurie turi vienodą juridinę galią. Vienas Sutarties egzempliorius saugomas Agentūroje, kitas įteikiamas projekto vykdytojui.

93. Agentūra ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo dienos paskelbia informaciją apie pasirašytą Sutartį interneto svetainėse www.esparama.lt ir www.apva.lt, papildydama Aprašo 58 punkte nustatytą informaciją.

IX. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS

94. Projektų išlaidos apmokamos bei Projekto finansavimo ir administravimo sutarčių priežiūra atliekama Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse bei Projekto finansavimo ir administravimo sutartyse nustatyta tvarka.

95. Projekto išlaidos gali būti apmokamos dviem būdais: išlaidų kompensavimo ir (ar) sąskaitų apmokėjimo.

96. Kiekvienam projektui taikytinas išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas Projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Vienaime projekte gali būti derinami abu projekto išlaidų apmokėjimo būdai.

97. Pagal Aprašą pateiktų projektų įgyvendinimui finansuoti projektų vykdytojams gali būti numatytas avansas – ne didesnis kaip 30 procentų projektui įgyvendinti skirtos projekto finansavimo sumos.

98. Projekto finansavimas laikomas baigtu, kai Agentūra patvirtina galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą arba apmokamas galutinis mokėjimo prašymas, atsižvelgiant į tai, kuris veiksmas atliekamas vėliau.

99. 5 metus po galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo dienos projekto vykdytojas privalo kasmet, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kalendorinių metų pabaigos, teikti Agentūrai ataskaitas po projekto užbaigimo. Ataskaita po projekto užbaigimo teikiama kaip informacija Agentūrai, siekiant užtikrinti duomenų apie projekto stebėsenos rodiklių pasiekimą, Reglamento Nr. 1083/2006 55 ir 57 straipsniuose išdėstytų nuostatų įgyvendinimą pateikimą. Nepažeidžiant Reglamento Nr. 1083/2006 55 ir 57 straipsniuose nustatytų reikalavimų, projektų finansavimo ir administravimo sutartyje gali būti nustatomas trumpesnis ataskaitos po projekto užbaigimo teikimo laikotarpis. Agentūra turi įsitikinti, kad pateikta informacija teisinga, ir gali paprašyti projekto vykdytojo ataskaitą po projekto užbaigimo patikslinti.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

100. Pareiškėjas ir projekto vykdytojas turi teisę apskųsti Agentūros, Aplinkos ministerijos, vadovaujančiosios ir tvirtinančiosios institucijų veiksmus arba neveikimą, susijusius su paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl finansavimo arba nefinansavimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975) ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

101. Pasirašius Projekto finansavimo ir administravimo sutartį, Apraše išdėstytos nuostatos, susijusios su reikalavimais projekto vykdytojui, projekto veikloms ir projekto išlaidoms, kurios taikomos tam tikram projektui, perkeliamos į Sutarties nuostatas.

102. Tai, ko nereglamentuoja Aprašas, reglamentuoja Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės.

103. Aprašas, suderinus su vadovaujančiąja institucija, gali būti keičiamas Projektų

administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir tvirtinamas aplinkos ministro įsakymu.

104. Pasikeitus Apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos teisės aktų nuostatos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

PARAIŠKOS DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO SPECIALIOJI (B) DALIS

1. PROJEKTO POREIKIO, REZULTATŲ IR NAUDOS PAGRINDIMAS

Remdamiesi paraiškos bendrosios (A) dalies 5 punkto lentelėje pateikta informacija ir ją papildydami, išsamiai aprašykite projekto poreikį (pvz., kokioms problemoms spręsti reikalingas projektas, kokie planuojami projekto rezultatai ir nauda, kodėl pasirinktas būtent toks problemos sprendimo būdas, kaip numatomos taikyti priemonės atitinka Aprašo 26 punktą, kaip projektas atitinka Aprašo 27 punktą ir pan.) ir kokiomis priemonėmis (pvz., vandens telkinio būklės stebėsena (monitoringas), papildomos techninės priemonės ir kt.) bus užtikrinta ilgalaikė (ne mažiau 5 metų) vandens telkinio ekologinė būklė, pasiekta po projekto įgyvendinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, Žin., 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

2. PAREIŠKĖJO GEBĖJIMAI ADMINISTRUOTI PROJEKTĄ

Nurodykite asmenis, kurie vykdys projekto vadovo, finansininko ir atsakingo už projekto stebėseną ir vykdymą specialisto pareigas. Pridėkite jų gyvenimo aprašymus, įrodančius, kad jie turi pakankamus projektą administravimo įgūdžius ir (ar) reikiamą kvalifikaciją pavestoms užduotims atlikti, ir juose minimą dokumentą kopijas. Jeigu projekto administravimo paslauga perkama, pridėkite šios paslaugos techninę specifikaciją arba paslaugos teikimo sutartį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, Žin., 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

3. PROJEKTO ATITIKIMAS STEBĖSENOS KOMITETO PATVIRTINTIEMS SPECIALIESIEMS ATITIKTIES KRITERIJAMS

Nurodykite, kaip projektas atitiks ES Bendrosios vandens politikos direktyvos nuostatas. Pagrįskite, kad vandens telkinys yra svarbus rekreacinių požiūriu gyvenamojoje vietovėje. Nurodykite, kuriuos regiono plėtros plano ir savivaldybės strateginio plėtros plano tikslus, uždavinius, priemonės atitinka projektas. Prie paraiškos turi būti pridėtas regiono plėtros plano išrašas ir savivaldybės strateginio plėtros plano išrašas arba priimtas savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, Žin., 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

4. PROJEKTUI REIKIAMO FINANSAVIMO DYDŽIO NUSTATYMAS

4.1. Trumpas ES finansavimo poreikio pagrindimas

Pagrįskite, kad be finansavimo, naudojant banko paskolas arba kitas finansavimo priemones, projektas negalėtų būti įgyvendintas per tokį patį laikotarpį ir tokios pat kokybės.

4.2. Projektui reikiamo finansavimo dydžio pagrindimas

Pažymėkite, kuriai kategorijai priskiriamas projektas, dėl kurio finansavimo teikiama paraiška: negaunama pajamų;

gaunama pajamų;

bet jų neįmanoma nustatyti iš anksto;

gaunama pajamų ir jos yra įvertinamos iš anksto.

Jeigu pažymimas 3 punktą, gryniosios pajamos turi būti skaičiuojamos vadovaujantis Europos Komisijos parengtomis „Metodinėmis rekomendacijomis dėl Tarybos reglamento Nr. 1083/2006 55 straipsnio: pajamas duodantys projektai“ (angl. Guidance note on Art. 55, Council Regulation (EC) 1083/2006: Revenue Generating Projects), „Ekonominės naudos analizės atlikimo metodinėmis gairėmis“ (angl. Guidance on the Methodology for Carrying Out Cost-Benefit Analysis, Working Document No. 4) ir „Paraiškos formos B dalies pavyzdinio priedo pajamas duodantiems projektams pildymo vadovu“. Šie dokumentai paskelbti interneto svetainėje www.esparama.lt. Jei pajamos nebuvo įvertintos iš anksto, jos turi būti grąžintos į valstybės biudžetą per 5 metus po projekto pabaigos.

5. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMAS

5.1. Informacija apie poveikio aplinkai vertinimą

Pažymėkite atitinkamą langelį:

Ar projekte numatyta ūkinė veikla yra įrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105) 1 ir 2 prieduose pateiktus sąrašus?

Taip: 1 priede; 2 priede.

Ne.

Jei pažymimi langeliai „Taip“ ir „1 priede“, pateikiamas atsakingos institucijos sprendimas, ar planuojama ūkinė veikla leistina, ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaita.

Jei pažymimi langeliai „Taip“ ir „2 priede“, pateikiama atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvada ir, jei išvadoje nustatyta, kad PAV privalomas, – atsakingos institucijos sprendimas, ar planuojama ūkinė veikla leistina, ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaita.

5.2. Informacija apie poveikį „Natura 2000“ teritorijoms

Pažymėkite atitinkamą langelį:

Ar projektas bus įgyvendinamas įsteigtoje ar potencialioje „Natura 2000“ teritorijoje arba šalia jos?

Taip;

Ne.

Jei pažymimas langelis „Taip“, pateikiama už „Natura 2000“ teritoriją stebėseną atsakingos institucijos deklaracija.

6. ALTERNATYVŲ ANALIZĖ

Suformuluokite reikalavimus techniniam projekto sprendimui. Projektui pagrįsti turėtų būti svarstomos bent dvi alternatyvos, viena iš jų – „nulinė“ alternatyva (alternatyva, kai projektas nėra įgyvendinamas). Alternatyvų analizėje turi būti atskleista, kad visos realios projekto įgyvendinimo alternatyvos buvo svarstytos arba, kad kitas alternatyvas, išskyrus nagrinėjamas, netikslinga svarstyti. Jeigu vertinant projekto įgyvendinimo galimybes išskiriamos kelios projekto įgyvendinimo alternatyvos, vertinant kiekvienai alternatyvai turi būti naudojami tie patys vertinimo kriterijai. Alternatyvos turi būti įvertintos išsamiai ir tiksliai. Pasirinkta alternatyva turi būti optimali, atsižvelgiant į esamus apribojimus.

Pateikite projekto įgyvendinimo alternatyvas, suformuluojant aiškius alternatyvų vertinimo kriterijus, įrodančius, kad pasirinkta alternatyva yra pranašesnė už kitas alternatyvas įvertinant visas pasirinktas alternatyvas skaitine išraiška.

Punkto pakeitimai:

7. PROJEKTO RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

(Pateikite projekto rizikos vertinimą, užpildydami žemiau pateikiamą lentelę. Nurodykite rizikos pobūdį, aspektus ir kokios numatomos rizikos valdymo (mažinimo) priemonės)

Rizikos aprašymas	Tikimybė*	Poveikis*	Rizikos valdymo priemonės / veiksmai
Politinė rizika			
Socialinė rizika			
Ekonominė rizika			
Finansinė rizika			
Institucinė rizika			
Technologinė rizika			

* Vertinimo skalė: maža (-s) / vidutinė (-is) / didelė (-is)

8. KITI BENDRIJOS, LIETUVOS RESPUBLIKOS AR KITI FINANSAVIMO ŠALTINIAI

Ar buvo pateikta paraiška dėl paramos šiam projektui arba jo daliai iš bet kokio kito Bendrijos, Lietuvos Respublikos ar kitų finansavimo šaltinių (Europos regioninio plėtros fondo (toliau – ERPF), Sanglaudos fondo, kito Bendrijos finansavimo šaltinio, valstybės ar savivaldybės programų, Europos ekonominės erdvės paramos ar pan.)	
☐ Taip	<i>Jei taip, išsamiai aprašykite (nurodykite susijusią finansinę priemonę, nuorodų numerius, datas, prašytas sumas, suteiktas sumas ir kt.)</i>
☐ Ne	
Ar šis projektas ar jo dalis papildo kokį nors kitą projektą, kuris jau finansuojamas ar bus finansuojamas iš ERPF, Sanglaudos fondo, kito Bendrijos finansavimo šaltinio, valstybės ar savivaldybės programų, Europos ekonominės erdvės paramos ar pan.	
☐ Taip	<i>Jei taip, išsamiai aprašykite (nurodykite tikslus duomenis, nuorodų numerius, datas, prašytas sumas, gautas sumas ir kt.)</i>
☐ Ne	
Ar buvo pateikta paraiška dėl paramos iš bet kokio kito Bendrijos, Lietuvos Respublikos ar kitų finansavimo šaltinių (ERPF, Sanglaudos fondo, kito Bendrijos finansavimo šaltinio, valstybės ar savivaldybės programų, Europos ekonominės erdvės paramos ar pan.) ankstesniam šio projekto ar jo dalies etapui (įskaitant galimybių studijos ir parengiamuosius etapus)	
☐ Taip	<i>Jei taip, išsamiai aprašykite (nurodykite susijusią finansinę priemonę, nuorodų numerius, datas, prašytas sumas, suteiktas sumas ir kt.)</i>
☐ Ne	

Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra tiksli ir teisinga.

(Pareiškėjo atsakingo asmens pareigos)

A.V.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

PRIE PARAIŠKOS PRIDEDAMŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

1. Pareiškėjo ir partnerio (-ių), jei projekte yra partneris (-iai), įstaigos (-ų) įstatų kopijos;
2. Įgaliojimą patvirtinančio dokumento patvirtinta kopija, jeigu paraiška pasirašyta pareiškėjo įgalioto asmens;
3. Jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopija, jei projekte yra partneris (-iai);
4. Regiono plėtros plano išrašas ir savivaldybės strateginio plėtros plano išrašas arba priimtas savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, *Žin.*, 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

5. Dokumentai, įrodantys, kad vandens telkinys, kurį ketinama valyti ir (ar) tvarkyti, priklauso valstybei nuosavybės teise ir kad pareiškėjas turi teisę įgyvendinti projektą;

6. Dokumentacija, reikalinga vandens telkinio valymui ir (arba) tvarkymui, suderinta teisės aktų nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, *Žin.*, 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

7. Techninio projekto ekspertizės aktas (jei taikoma);

8. Atsakingos institucijos atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (jeigu taikoma);

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, *Žin.*, 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

9. Už „Natura 2000“ teritorijų stebėseną atsakingos institucijos deklaracija (jei taikoma);

10. Dokumentai, pagrindžiantys planuojamas projekto išlaidas bei jų skaičiavimus, išdėstytus specialiosios (B) dalies 2 priede (kainų apklausos pažymos, komerciniai pasiūlymai, darbų sąmatiniai skaičiavimai, darbo užmokesčio apskaičiavimo pagrindimas, perkamų darbų, paslaugų ar prekių specifikacijos ir pan.);

11. Dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo galimybes apmokėti numatytą projekto išlaidų dalį (savivaldybės tarybos sprendimas, banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis, garantinis banko raštas ir kt.);

12. Pareiškėjo ir (ar) partnerio įsipareigojimas padengti nenumatytas ar netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamas finansavimas;

13. Pirkimų organizavimo ir vykdymo planas. Pildoma Viešųjų pirkimų plano forma, pateikta specialiosios (B) dalies 3 priede;

14. Mokėjimo prašymų teikimo grafikas. Pildoma Mokėjimo prašymų teikimo grafiko forma, pateikta specialiosios (B) dalies 4 priede;

15. Pareiškėjo ar partnerio darbuotojų, atsakingų už projekto koordinavimą ir įgyvendinimą (projekto vadovo, finansininko, atsakingo už projekto stebėseną asmens), gyvenimo aprašymai (CV) ir juose minimų diplomų kopijos. Jeigu projekto administravimo paslauga perkama, – šios paslaugos techninė specifikacija arba paslaugos teikimo sutartis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, *Žin.*, 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

16. Žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių planas (jeigu taikoma).

Papildyta punktu:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, Žin., 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

17. Statinio projektavimo sąlygos (jeigu taikoma).

Papildyta punktu:

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, Žin., 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

18. Suderinta su atitinkamu Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu informacija apie taršos šaltinius valomo vandens telkinio baseine (jeigu taikoma).

Papildyta punktu:

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

Paraiškos dėl projekto finansavimo specialiosios (B)
dalies
2 priedas

IŠLAIDŲ, KURIOS SUSIJUSIOS SU PROJEKTO VEIKLŲ ĮGYVENDINIMU, PAGRINDIMAS

Projekto biudžeto eilutės Nr.*	Išlaidų pavadinimas	Veiklos Nr.	Suma, Lt	Išlaidų pagrindimas nurodant, kaip apskaičiuojama prašoma finansavimo suma kiekvienai veiklai atskirai

* Iš paraiškos A dalies 8.1 lentelės.

Pareiškėjo parašas _____

Paraiškos dėl projekto finansavimo specialiosios (B)
dalies
3 priedas

(Viešųjų pirkimų plano forma)

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PLANAS

Projekto pavadinimas											
Veiklos Nr.	Veiklos pavadinimas	Veiklos įgyvendinimo laikotarpis		Pasirinktas pirkimo būdas	Pirkimo dokumentų rengimo laikotarpis		Skelbimo apie pirkimą data	Viešųjų pirkimų procedūrų laikotarpis		Sutarties pasirašymo data	Pastabos
		pradžia	pabaiga		pradžia	pabaiga		pradžia	pabaiga		

(Pareiškėjo atsakingo asmens pareigos)
A. V.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Paraiškos dėl projekto finansavimo specialiosios (B)
dalies
4 priedas

(Mokėjimo prašymų teikimo grafiko forma)

MOKĖJIMO PRAŠYMŲ TEIKIMO GRAFIKAS

Projekto pavadinimas										
(tūkst. Lt)										
Veiklos pavadinimas	Vertė	N metai				N+1 metai				Iš viso:
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	15
Iš viso:										

(Pareiškėjo atsakingo asmens pareigos)
A. V.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES VERTINIMO LENTELĖ

Paraiškos pristatymo data		Pareiškėjo pavadinimas		
Paraiškos unikalus kodas				
Paraišką priėmė				
Eil. Nr.	Kriterijus	Taip	Ne	Netaikoma
1.	Paraiška pateikta (išsiųsta) iki pasiūlyme pateikti paraišką nurodyto galutinio pateikimo termino.			
2.	Užpildytos visos paraiškos dalys.			
3.	Paraiška atitinka paraiškos formą nurodytą Aprašo 46 punkte.			
4.	Paraiška ir jos priedai užpildyti lietuvių kalba kompiuteriu, išspausdinti ir kartu su pridedamais dokumentais įrišti arba susėti. Visi paraiškos ir pridedamų dokumentų lapai sunumeruoti eilės tvarka.			
5.	Kiekvienas paraiškos bendrosios (A) ir specialiosios (B) dalių formų lapas pasirašytas pareiškėjo įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens.			
6.	Pateikta įgaliojimo pasirašyti paraišką patvirtinta kopija, jeigu paraiška pasirašyta įgalioto asmens.			
7.	Pateiktas vienas originalus paraiškos egzempliorius, viena kopija ir paraiškos versija elektroninėje laikmenoje.			
8.	Pateikta pareiškėjo ir partnerio (-ių) įstaigos įstatų kopija, jei projekte yra partneris (-iai).			
9.	Pateikta partnerio (-ių) pasirašyta deklaracija paraiškos bendrojoje (A) dalyje, jei projekte yra partneris (-iai).			
10.	Pateikta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis, jei projekte yra partneris (-iai).			
11.	Pateiktas regiono plėtros plano išrašas ir savivaldybės strateginio plėtros plano išrašas arba priimtas savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto.			
12.	Pateikta teisės aktų nustatyta tvarka suderinta dokumentacija, reikalinga vandens telkinio valymui ir (arba) tvarkymui.			
13.	Pateiktas techninio projekto ekspertizės aktas (jei taikoma).			
14.	Pateikta atsakingos institucijos atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (jeigu taikoma).			
15.	Pateikta už „Natura 2000“ teritorijų stebėseną atsakingos institucijos deklaracija (jei taikoma).			
16.	Pateikti dokumentai, įrodantys, kad vandens telkinys, kurį ketinama valyti ir (ar) tvarkyti, priklauso valstybei nuosavybės teise ir kad pareiškėjas turi teisę įgyvendinti projektą (jei taikoma).			
17.	Pateikti dokumentai, pagrindžiantys planuojamas projekto išlaidas bei jų skaičiavimus, išdėstytus paraiškos specialiosios B dalies 2 priede.			

18.	Pateikti dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo galimybes apmokėti numatytą projekto išlaidų dalį (savivaldybės tarybos sprendimas, banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis, garantinis banko raštas ir kt.).			
19.	Pateiktas pareiškėjo ir (ar) partnerio įsipareigojimas padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamas finansavimas.			
20.	Pateiktas viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo planas.			
21.	Pateiktas mokėjimo prašymų teikimo grafikas.			
22.	Pateikti pareiškėjo ar partnerio darbuotojų, atsakingų už projekto koordinavimą ir įgyvendinimą (projekto vadovo, finansininko, atsakingo už projekto stebėseną asmens), gyvenimo aprašymai (CV) ir juose minimų diplomų kopijos. Jeigu projekto administravimo paslauga perkama, – pateikta šios paslaugos techninė specifikacija arba paslaugos teikimo sutartis.			
23.	Pateiktas Žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių planas (jeigu taikoma).			
24.	Pateiktos statinio projektavimo sąlygos (jeigu taikoma).			
25.	Pateikta su atitinkamu Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu suderinta informacija apie taršos šaltinius valomo vandens telkinio baseine (jeigu taikoma).			
VERTINTOJO PASTABOS Paraiškos vertintojas (pareigos, parašas, vardas, pavardė) Vertinimo data				

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, Žin., 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141
Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, Žin., 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482
Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

PROJEKTO TINKAMUMO FINANSUOTI VERTINIMO METODIKA

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
1. Projektas atitinka bent vieną veiksmų programos ir jos prioriteto tikslą, uždavinį, taip pat apima pagal tam tikrą prioritetą numatomas remti veiklas.	1.1. Pagrįstas projekto tikslų ir uždavinių ryšys su tam tikros veiksmų programos prioriteto tikslu ir bent vienu uždaviniu.	1.1.1. Projekto tikslai ir uždaviniai aiškiai siejasi su Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ tikslu ir uždaviniu „Gamtos išteklių išsaugojimas, sudarant sąlygas efektyviam jų pritaikymui gyventojų ir ūkio reikmėms“.				Būtina įsitikinti, kad projekto tikslai ir uždaviniai atitinka Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ tikslą ir uždavinį „Gamtos išteklių išsaugojimas, sudarant sąlygas efektyviam jų pritaikymui gyventojų ir ūkio reikmėms“, ryšys yra akivaizdus ir priežastinis. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6 lentelė.</i>
		1.1.2. Įgyvendinto projekto poveikis Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ tikslui ir uždaviniui „Gamtos išteklių išsaugojimas, sudarant sąlygas efektyviam jų				Galima teigti, kad įgyvendinus projektą pasiekimų ir rezultatų poveikis veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ tikslui ir uždaviniui „Gamtos išteklių išsaugojimas, sudarant sąlygas efektyviam jų pritaikymui gyventojų ir ūkio reikmėms“, atsižvelgiant į priemonės specifiką bus teigiamas.

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		pritaikymui gyventojų ir ūkio reikmėms“ yra teigiamas.				<i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6 ir 12 lentelės.</i>
	1.2. Pagrįstas projekto tikslų ir uždavinių ryšys su priemonės aprašymu ir bent viena iš Apraše numatyta veiklos sritimi.	1.2.1. Projekto veiklos suderintos su Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priede pateiktu priemonės aprašymu.				Būtina įsitikinti, ar numatytos vykdyti projekte veiklos atitinka veiklą nurodytą priemonės aprašyme. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 5 ir 6 lentelės.</i>
		1.2.2. Projekto tikslai, uždaviniai ir veiklos atitinka Aprašo 6 punkte numatytą veiklą ir bent vieną iš Aprašo 26 ar 33 punkte išvardytų priemonių.				Būtina įsitikinti, ar projekte numatyti tikslai, uždaviniai ir planuojamos vykdyti veiklos atitinka Aprašo 6 punkte numatytą veiklą ir bent vieną iš Aprašo 26 ar 33 punkte išvardytų priemonių. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6 lentelė.</i>
		1.2.3. Projektas atitinka reikalavimus, susijusius su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas atskyrimu („demarkacinius reikalavimus“).				Būtina įsitikinti, ar laikomasi Sanglaudos skatinimo veiksmų programos, patvirtintos 2007 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimu Nr. K(2007)3738, V priede priemonei nustatytų reikalavimų, susijusių su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas atskyrimu, ir reikalavimų nustatytų Aprašo 34 punkte. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 5 ir 6 lentelės, B dalies 8 lentelė, SFMIS.</i>
		1.2.4. Projektas atitinka kitus su reikalavimais projekto veikloms susijusius specialiuosius projektų atrankos kriterijus ir Apraše nustatytus reikalavimus:				
		1.2.4.1. Projektas atitinka Stebėsenos komiteto patvirtintus (2007 m. gruodžio 21 d. Stebėsenos komiteto nutarimas Nr. 1) specialiuosius atrankos kriterijus: – projektas turi atitikti ES Bendrosios				Būtina įsitikinti, ar projektas atitinka Stebėsenos komiteto patvirtintus specialiuosius atitikties kriterijus, t. y.: – ar projektu prisidedama prie ES Bendrosios vandens politikos direktyvoje nustatyto siekio apsaugoti, gerinti ir atnaujinti paviršinius vandens

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		vandens politikos direktyvos 2000/60/EB reikalavimus; – vandens telkinys turi būti svarbus rekreaciniu požiūriu gyvenamojoje vietovėje; – projektas turi atitikti regiono plėtros planą. Taip pat projektas turi atitikti savivaldybės strateginio plėtros plano, jeigu toks yra, įgyvendinimo priemones. Jeigu tokio plano nėra, turi būti priimtas savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto.				telkinius; – ar paraiškos specialiojoje B dalyje pagrįsta, kad ketinamas valyti ir (ar) tvarkyti vandens telkinys yra svarbus rekreaciniu požiūriu, taip pat ar yra užtikrinta, kad žemė, besiribojanti su šiuo telkiniu, neprivatizuota, ir nėra ribojama laisva prieiga prie telkinio (ši sąlyga turi būti užtikrinama ir ateityje). <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 5 ir 6 lentelės, B dalies 3 punktas, regiono plėtros plano išrašas ir savivaldybės strateginio plėtros plano išrašas arba savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto.</i>
		1.2.4.2. Projektas atitinka Aprašo 24, 25 ir 27–32 ar 34 punktuose nustatytus reikalavimus.				Būtina įsitikinti, ar: – projektas įgyvendinamas Lietuvos Respublikos teritorijoje; – vandens telkinys priklauso valstybei nuosavybės teise; – atsižvelgiant į projekte numatomas įgyvendinti vandens telkinių būklės gerinimo priemones, laikomasi reikalavimų, nustatytų Aprašo 27–32 ar 34 punktuose. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6 lentelė, B dalies 1 punktas, dokumentacija, reikalinga vandens telkinio valymui ir (arba) tvarkymui, Žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių planas (jeigu taikoma).</i>
2. Projektas atitinka nacionalinius strateginius	2.1. Projektas prisideda prie nacionalinių ir (arba) regioninių strateginių dokumentų įgyvendinimo.	2.1.1. Projektas turi atitikti regiono plėtros planą taip pat jis turi atitikti savivaldybės strateginio plėtros plano, jeigu toks yra, įgyvendinimo				Būtina įsitikinti, kad projektas yra susijęs su strateginių tikslų įgyvendinimu, t.y. regiono plėtros plane arba savivaldybės plėtros plane turi būti aiškiai nurodytas projekto vykdytojas ir numatomos atlikti

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
dokumentus.		priemonės. Jeigu tokio plano nėra, turi būti priimtas savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto.				veiklos sritys. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 5 lentelė, B dalies 3 punktas, regiono plėtros plano išrašas ir savivaldybės strateginio plėtros plano išrašas arba savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto.</i>
		2.1.2. Pagrįsta kad projekto įgyvendinimas prisidėtų prie atitinkamų teisės aktų strategijų nuostatų įgyvendinimo.				Pagal Aprašą finansuojamoms veikloms reikalavimas netaikomas.
3. Projektas siekia aiškių ir realių kiekybinių uždavinių, atitinkančių veiksmų programoje nustatytus tikslus.	3.1. Projektas prisideda prie veiksmų programos priemonės rodiklių įgyvendinimo.	3.1.1. Projektas prisideda prie priemonės produkto ir rezultato rodiklių įgyvendinimo.				Būtina įsitikinti, kad projektas siekia Aprašo 4 priede išvardytų produkto ir rezultato rodiklių. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 12 lentelė.</i>
	3.2. Nuosekli vidinė projekto logika ir kokybiški projekto uždaviniai.	3.2.1. Išlaikyta nuosekli vidinė projekto logika.				Būtina įsitikinti, kad išlaikyta nuosekli vidinė projekto logiką t. y. projekto rezultatai turi būti projekto veiklų išdava, projekto veiklos – sudaryti prielaidas projekto uždaviniams pasiekti, o pastarieji – įgyvendinti nustatytus tikslus. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6 lentelė.</i>
		3.2.2. Projekto uždaviniai specifiniai, išmatuojami, įgyvendinami, susieti ir iškelti laiku.				Būtina įsitikinti, kad projekto uždaviniai atitinka šiuos kokybinius reikalavimus: – yra specifiniai, t. y. parodo projekto esmę ir charakteristikas; – išmatuojami, t. y. kiekybiškai išreikšti ir matuojami; – įgyvendinami, t. y. realūs; – susieti, t. y. adekvatūs vykdomoms projekto veikloms; – iškelti laiku, t. y. aiški pradžios ir pabaigos data. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6 ir 7</i>

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
						<i>lentelės.</i>
4. Projektas atitinka darnaus vystymosi principą.	4.1. Projekte nenumatyti veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui ir atskleistos pastangos skatinti darnaus vystymosi principo įgyvendinimą.	4.1.1. Aplinkosaugos srityje (aplinkos kokybė ir gamtos ištekliai, klimato kaitą aplinkos apsauga).				Būtina įsitikinti, ar projektas neturi apribojimų darančių neigiamą įtaką aplinkosaugos srityje. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 13 lentelė, poveikio aplinkai vertinimas (jei taikoma).</i>
		4.1.2. Socialinėje srityje (užimtumas, skurdas ir socialinė atskirtis, sveikata, švietimas ir mokslas, kultūros savitumas).				Būtina įsitikinti, ar projekto įgyvendinimas neturi neigiamos įtakos socialinėje srityje. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 13 lentelė.</i>
		4.1.3. Ekonomikos srityje (darnus pagrindinių ūkio šakų ir regionų vystymas).				Būtina įsitikinti, ar projekto įgyvendinimas neturi neigiamos įtakos ekonomikos srityje. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 13 lentelė.</i>
		4.1.4. Regionų vystymo srityje (aplinkosauginių, socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimas).				Būtina įsitikinti, ar projekto įgyvendinimas neturi neigiamos įtakos regionų vystymo srityje. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 13 lentelė</i>
	4.2. Projekte atskleistos pastangos skatinti darnaus vystymosi principo įgyvendinimą.	4.2.1. Pasiūlytos konkrečios priemonės, kurios užtikrina kad projektas skatina darnaus vystymosi principo įgyvendinimą.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		4.2.2. Projektas atitinka kitus, su darnaus vystymosi principo įgyvendinimu susijusius, specialiuosius atrankos kriterijus ir Apraše nustatytus reikalavimus.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
5. Projektas atitinka lyčių lygybės ir nediskriminavi	5.1. Projekte nenumatoma apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir	5.1.1. Projekte nenumatoma apribojimų kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimui.				Būtina įsitikinti, ar įgyvendinus projekte numatytas veiklas nebus neigiamos įtakos lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimui. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 13 lentelė.</i>

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
mo principus.	nediskriminavimo principų įgyvendinimui.					
	5.2. Projekte nurodytos pastangos skatinti lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimą.	5.2.1. Pasiūlytos konkrečios priemonės, kurios užtikrina kad projektas prisideda prie lyčių lygybės principo įgyvendinimo.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		5.2.2. Pasiūlytos konkrečios priemonės, kurios užtikrina kad projektas skatina nediskriminavimo dėl lyties, rasės arba etninės kilmės, religijos arba tikėjimo, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos principo įgyvendinimą.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		5.2.3. Projektas atitinka kitus, su lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimu susijusius, specialiuosius atrankos kriterijus ir Apraše nustatytus reikalavimus.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
6. Projekto įgyvendinimas yra suderinamas su kitų aktualių Europos Bendrijų politikos sričių nuostatomis.	6.1. Projektas suderinamas su horizontaliųjų Europos Bendrijų bendrųjų politikos sričių nuostatomis.	6.1.1 Projektas suderinamas su Europos Bendrijų viešųjų pirkimų politikos nuostatomis.				Būtina įvertinti, ar pareiškėjas (partneriai) yra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (Žin., 1996, Nr. 84-2000 ; 2006, Nr. 4-102) arba gavęs (gavę) projekto finansavimo lėšų jomis taps; jei taip, ar tikėtina, kad projekto veiklų plane numatyta veiklų trukmė nustatyta įvertinant pirkimų vykdymo terminus. Jei pareiškėjas ir (arba) partneriai nėra perkančiosios organizacijos, šis vertinimo aspektas vertinamas kaip atitinkantis nustatytus reikalavimus. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 7 lentelė, pareiškėjo įstatai ir B dalies 3 priedas (viešųjų</i>

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
						<i>pirkimų planas).</i>
		6.1.2. Projektas suderinamas su Europos Bendrijų aplinkosaugos politikos nuostatomis.				Būtina įvertinti, ar: – atsižvelgiant į projekto veiklas būtinas poveikio aplinkai vertinimas; ir jei taip, tai – ar poveikio vertinimas aplinkai yra atliktas ir gauta teigiama sprendimą priimančios institucijos išvada. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos B dalies 5 punktas, atsakingos institucijos atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimas (jei taikoma).</i>
		6.1.3. Projektas suderinamas su Europos Bendrijų konkurencijos politikos nuostatomis.				Vertinant projektus, reikia įsitikinti, ar projektai finansuojami nepažeidžiant konkurencijos politikos nuostatų (pvz., finansuojami pagal suderintą valstybės pagalbos schemą laikantis ten nustatytų reikalavimų). Taip pat vertinant projektus reikia įsitikinti, ar projekto finansavimas nereikia neteisėtos valstybės pagalbos suteikimo.
	6.2. Projektas suderinamas su sektorinių ES bendrųjų politikos sričių nuostatomis.	6.2.1. Projektas suderinamas su konkrečia sektoriaus ES politikos sričių nuostatomis (jei taikoma).				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
7. Pareiškėjas organizaciniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą.	7.1. Pareiškėjas (partneriai) atitinka formaliuosius reikalavimus.	7.1.1. Pareiškėjas (partneris) atitinka tinkamų pareiškėjų (partnerių) sąrašą, numatytą Apraše.				Būtina įsitikinti, kad pareiškėjas (partneris) atitinka Apraše numatytus pareiškėjus (partnerius). <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 1 lentelė, pareiškėjo (partnerio) įstatai.</i>
		7.1.2. Pareiškėjas (partneriai) turi (ar turi galimybes įgyti) teisinį pagrindą vykdyti projekte numatytas veiklas.				Būtina įsitikinti, kad pareiškėjas (partneriai) turi teisę verstis projekte numatyta veikla (pvz., reikiamos licencijos ir kt.). <i>Informacijos šaltinis: pareiškėjo (partnerio) įstatai.</i>
		7.1.3. Bendruoju atveju pareiškėjui gali				Būtina įsitikinti, kad pateikti įrodantys dokumentai

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		būti skirtas finansavimas, jei: 7.1.3.1. jam nėra iškelta byla dėl bankroto arba jis nėra likviduojamas; 7.1.3.2. yra įvykdęs su mokesčių ir socialinio draudimo įnašų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus (ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės arba savivaldybių biudžeto, ir juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai); 7.1.3.3. paraiškoje arba jos prieduose nepateikė klaidinančios informacijos; 7.1.3.4. nėra įsiteisėjusio teismo sprendimo dėl pareiškėjo kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš ES arba Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų pažeidimo;				(informacija) dėl 7.1.3 nustatytų reikalavimų. Jei pareiškėjas (partneriai) yra biudžetinės įstaigos, jos atitinka šio kriterijaus pirmoje ir antroje pastraipose išdėstytus reikalavimus, tada įrodantys dokumentai gali būti neteikiami ir netikrinami. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 15 punktas (pareiškėjo deklaracija).</i>
		7.1.3.5. jis nebandė gauti konfidencialios informacijos arba daryti įtakos vertinimą atliekančiai institucijai dabartinio arba ankstesnio paraiškų vertinimo arba atrankos proceso metu.				
	7.2. Pareiškėjas sugebės įgyvendinti projektą.	7.2.1. Pareiškėjas turi pakankamai patirties įgyvendinti projekte numatytas veiklas (jei taikoma).				Pagal Aprašą finansuojamiems projektams reikalavimas netaikomas.

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		7.2.2. Pareiškėjas turi (turi užtikrinti) pakankamus administravimo gebėjimus vykdant projektą (pakankama komanda): – projekto vadovas – turi turėti aukštąjį neuniversitetinį arba universitetinį išsilavinimą patirties projektų valdyme; – finansininkas – turi turėti aukštąjį neuniversitetinį arba universitetinį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 1 metų darbo buhalterinės apskaitos srityje patirtį; – atsakingas už projekto stebėseną ir vykdymą specialistas – turi turėti aukštąjį neuniversitetinį arba universitetinį išsilavinimą ne mažesnę nei 1 metų projektų valdymo patirtį.				Pareiškėjas užtikrina minimalius būtinus gebėjimus projektui administruoti – suformuoja komandą užtikrina reikiamos kompetencijos darbuotojų įtraukimą numato paslaugų įsigijimą ir pan. <i>Informacijos šaltinis: darbuotojų, atsakingų už projekto įgyvendinimą (projekto vadovo ir vyriausiojo finansininko), gyvenimo aprašymai (CV) arba administravimo paslaugos techninė specifikacija arba paslaugos teikimo sutartis.</i>
		7.2.3. Pareiškėjas gali įgyvendinti projekto tikslus, veiklas ir uždavinius per projekto įgyvendinimo laikotarpį. Projekto įgyvendinimo trukmė, vieta, parengimas atitinka Apraše nustatytus reikalavimus: 7.2.3.1. projekto veiklų įgyvendinimo trukmė atitinka Aprašo 20 punkte nustatytus reikalavimus; 7.2.3.2. parengta ir teisės aktų nustatyta tvarka suderinta dokumentacija, reikalinga vandens telkinio valymui ir (arba) tvarkymui; 7.2.3.3. atlikta techninio projekto				Įsitikinti, kad projekto įgyvendinimo organizavimas (planas) adekvatus projekto veiklų apimtims, yra realus ir racionaliai suplanuotas (pvz., įvertinant turimus išteklius, iš ES fondų finansuojamų projektų specifika sezoniskumą ir pan.). Būtina įsitikinti, kad projekto trukmė, įgyvendinimo vieta ir parengimas atitinka Apraše nustatytus reikalavimus. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 7 lentelė, B dalies 3 ir 4 priedai (viešųjų pirkimų planas, mokėjimo prašymų pateikimo grafikas).</i>

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		ekspertizė (jeigu taikoma); 7.2.3.4. pateikta atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (jeigu taikoma). 7.2.3.5. parengtos statinio projektavimo sąlygos (jeigu taikoma).				
		7.2.4. Partnerystė projekte yra pagrįsta ir turi pridėtinę vertę (jei projektas vykdomas su partneriu).				Siekama įsitikinti, ar partneriai įtraukti pagrįstai, t. y. ar partnerystė sukuria papildomą pridėtinę vertę projekte (pvz., turi patirties, prisideda finansiškai, vykdo projekto veiklas, naudosis rezultatais ir pan.). <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 5 lentelė.</i>
		7.2.5. Projektas atitinka kitus su reikalavimais pareiškėjams susijusius specialiuosius atrankos kriterijus ir Apraše nustatytus reikalavimus.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
8. Projektas turi aiškų finansavimo paketą: apibrėžtus, aiškius ir užtikrintus projekto išlaidų finansavimo šaltinius.	8.1. Užtikrintas projekto finansavimas.	8.1.1. Pareiškėjo (partnerių) įnašas atitinka Aprašo 38 ir 39 punktuose nustatytus reikalavimus.				Finansuojant Apraše nurodytas veiklas pareiškėjas turi prisidėti nuosavomis lėšomis. Nuosavų lėšų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realūs Paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi: banko paskola, pareiškėjo ir (ar) partnerio piniginės lėšos, pelnas. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 10, 11 lentelės ir pažyma, patvirtinanti pareiškėjo indėlį projekto bendrajam finansavimui.</i>
		8.1.2. Užtikrintas netinkamų finansuoti su projektu susijusių išlaidų apmokėjimas. Reikalavimai				Būtina įsitikinti, ar: – projekte numatytoms netinkamoms finansuoti išlaidoms užtikrinamas finansavimas;

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		netinkamoms finansuoti išlaidoms pateikti Aprašo 40–42 punktuose.				– netinkamų išlaidų finansavimo šaltiniai yra aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkamai suplanuoti, t. y. netinkamų išlaidų finansavimas neturės neigiamos įtakos projekto įgyvendinimui. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 11 lentelė ir pažyma, patvirtinanti pareiškėjo (partnerio) įsipareigojimą apmokėti netinkamas finansuoti lėšas.</i>
		8.1.3. Užtikrintas finansinis projekto (veiklų) tęstinumas.				Būtina įsitikinti, kad projekto metu sukurtų rezultatų tolesniam naudojimui yra sudarytos finansinės prielaidos, t. y. sukurtas turtas bus išlaikomas ir užtikrinamas jo tinkamas eksploatavimas. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 5 lentelė, B dalies 1 punktas.</i>
9. Užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas.	9.1. Sąnaudų-naudos analizės korektiškumas ir rezultatų priimtinumai.	9.1.1. Atlikta alternatyvų analizė.				Aiškiai suformuluoti reikalavimai techniniam projekto sprendimui (techniniai reikalavimai planuojamam objektui pagal jo paskirtį, eksploatavimo sąlygas; projektavimo, įrengimo ir veiklos principai, procesai ir pan.). Kiekvienam projektui pagrįsti turėtų būti svarstomos bent dvi alternatyvos: – „Nulinė“ alternatyva – projektas nėra įgyvendinamas; – kita alternatyva – projektas paremtas alternatyvia technologija ar pan. Projekte turi būti atskleista kad visos realios projekto įgyvendinimo galimybės buvo svarstytos arba kad kitos alternatyvos, be jau nagrinėjamų nėra tikslinga svarstyti. Jeigu projekto įgyvendinimo galimybių vertinimo metu išskiriamos kelios projekto įgyvendinimo alternatyvos, vertinimo metu

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
						kiekvienai alternatyvai turi būti naudojami tie patys vertinimo kriterijai. Alternatyvos įvertintos išsamiai ir korektiškai. Pasirinkta alternatyva turi būti optimali, atsižvelgiant į esamus apribojimus. Techninės paramos atveju šis vertinimo teiginys nėra taikomas. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos B dalies 6 punktas.</i>
		9.1.2. Projekto prielaidos (susijusios su būsimomis pajamomis ir sąnaudomis) yra pagrįstos.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		9.1.3. Taikomas pagrįstas analizės laikotarpis.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		9.1.4. Taikoma pagrįsta diskonto norma.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		9.1.5. Teisingai apskaičiuotos ir pagrįstos finansinių rodiklių reikšmės.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		9.1.6. Teisingai apskaičiuotos ir pagrįstos ekonominių rodiklių reikšmės.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		9.1.7. Įvertintos rizikos.				Įvertintos pagrindinės projekto rizikos, numatyti jų valdymo veiksmai. Jautrumo analizės rezultatai rodo, jog, pasireiškus rizikoms, projekto finansinių ir ekonominių rodiklių reikšmės (nuokryptai) vis tiek yra priimtinos. Techninės paramos atveju šis vertinimo teiginys/klausimas nėra taikomas. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos B dalies 7 punktas.</i>
		9.1.8. Projekto teikiama nauda atitinka planuojamiems rezultatams pasiekti reikalingas sąnaudas.				Vertinama (vadovaujantis analogiškais projektais, veiklomis ir pan.) projekto rezultatų atitiktis investicijoms.

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paaiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
	9.2. Atitiktis Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179 (Žin., 2007, Nr. 117-4789) (toliau – Išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės) ir Apraše nustatytiems projekto veiklų ir išlaidų apribojimams.	9.2.1. Projekte numatytos veiklos atitinka tinkamoms finansuoti veikloms ir jų apimtims nustatytus reikalavimus.				Būtina įsitikinti, kad projekto veiklos yra tinkamos finansuoti atsižvelgiant į Išlaidų atitikties finansavimo reikalavimams taisyklėse ir Apraše nustatytus reikalavimus. Taip pat būtina įvertinti projekto riziką susijusią su „dvigubu“ finansavimu, t. y. įvertinant pareiškėjo ir partnerių įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus, būtina įsitikinti, kad toms pačioms veikloms ir išlaidoms finansavimas nebus skiriamas pakartotinai. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 6, 8, 9 lentelės, B dalies 8 punktas, SFMIS.</i>
		9.2.2. Išlaidos suplanuotos efektyviai ir pagrįstai.				Būtina įsitikinti, kad projekto išlaidos yra būtinos projekto veikloms atlikti ir atitinka rinkos kainas. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos B dalies 2 priedas, skaičiavimus pagrindžiantys dokumentai.</i>
		9.2.3. Užtikrinama lėšų įsisavinimo sparta.				Būtina įsitikinti, kad projekto veiklų suplanavimas užtikrins numatomą lėšų įsisavinimo spartą. <i>Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 7, 8 lentelės, B dalies 3 ir 4 priedai (viešųjų pirkimų planas, mokėjimo prašymų pateikimo grafikas).</i>
		9.2.4. Projektas atitinka „kryžminio“ finansavimo reikalavimus.				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
		9.2.5. Teisingai pritaikyta vienodo dydžio norma (angl. <i>Flat-rate</i>).				Pagal Aprašą finansuojamai veiklai reikalavimas netaikomas.
	9.3 Projektui reikiamas finansavimas nustatytas atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 55 straipsnyje išdėstytus reikalavimus.	9.3.1. Projekto paraiškoje teisingai nurodyta, kuriai kategorijai priklauso projektas, t. y. iš kurio: 9.3.1.1. negaunama pajamų; 9.3.1.2. gaunama pajamų, bet jų neįmanoma nustatyti iš anksto;				Būtina įsitikinti, ar projekto vykdytojas teisingai priskyrė savo projektą vienai iš išvardytų kategorijų. Išsamios metodinės rekomendacijos Europos Komisijos parengtose „Metodinėse rekomendacijose dėl Tarybos reglamento Nr. 1083/2006 55 straipsnio: pajamas duodantys projektai“ („ <i>Guidance note on</i>

Bendrasis kriterijus	Bendrojo kriterijaus vertinimo aspektai	Vertinimo klausimai ir (ar) teiginiai	Įvertinimas			Paiškinimai
			Taip	Ne	Netaikoma	
1	2	3	4	5	6	7
		9.3.1.3. gaunama pajamų ir jos yra įvertinamos iš anksto.				Art. 55, Council Regulation (EC) 1083/2006: Revenue Generating Projects“) http://www.esparama.lt/2007-2013/lt/qaires/pajamu Informacijos šaltinis: paraiškos B dalies 4.2 punktas.
		9.3.2. Iš projekto planuojamos gauti pajamos teisingai apskaičiuotos ir teisingai nustatytas finansavimo dydis.				Jeigu iš projekto gaunama pajamų būtina įsitikinti, kad prašomas finansavimo dydis yra apskaičiuotas pajamų dydžiu sumažinus projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą. Informacijos šaltinis: paraiškos A dalies 10 lentelė, B dalies 4.2 punktas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, Žin., 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, Žin., 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

VP3-1.4-AM-04-R priemonės „Vandens telkinių būklės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo 4 priedas

ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO METODIKA

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio paaiškinimas	Rodiklio skaičiavimo būdas	Dokumentai, pagrindžiantys rodiklio pasiekimą	Duomenų apie rodiklio pasiekimą teikimas
<u>VP3-1.4-AM-04-R-R.NR. 01</u> <u>Rezultato rodiklis:</u> Vandens telkiniai, kuriems taikytos būklės gerinimo priemonės	Vandens telkiniai – tarpiniai vandenys, upės ir ežerai. Vandens telkinys laikomas kaip vienetas, kai jo būklei pagerinti pritaikytos priemonės vykdant veiklą pačiame vandens telkinyje, jo atkarpoje, dalyje, apsaugos zonoje. Rodiklis laikomas pasiektu pasirašius darbų priėmimo-perdavimo aktą.	Skaičiuojama atskirų projektų rodiklio reikšmių suma. 1 vandens telkinys, jo atkarpa ar dalis = 1 vnt.	Galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita	Visą projekto įgyvendinimo laikotarpį duomenys nurodomi mokėjimo prašymuose: projekto vykdytojas kiekviename mokėjimo prašyme įrašo 0, galutiniame mokėjimo prašyme įrašo 1.

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio paaiškinimas	Rodiklio skaičiavimo būdas	Dokumentai, pagrindžiantys rodiklio pasiekimą	Duomenų apie rodiklio pasiekimą teikimas
<u>VP3-1.4-AM-04-R-P.NR. 01</u> <u>Produkto rodiklis:</u> Vandens telkinių būklės gerinimo priemonėmis sutvarkytas plotas	Būklės gerinimo priemonės – priemonės, padedančios pasiekti gerą vandens telkinio ekologinę būklę. Gera ekologinė būklė – tokia paviršinio vandens telkinio būklė, kai jame esančias ekosistemas apibūdinančių parametrų vertės atitinka vertes, būdingas žmogaus ūkinės veiklos nepaveiktiems tokio tipo paviršiniams vandens telkiniams (LR vandens įstatymas). Plotas laikomas sutvarkytu pasirašius darbų priėmimo–perdavimo aktą.	Skaičiuojamas vandens telkinių būklės gerinimo priemonėmis sutvarkytų vandens telkinių veidrodinio paviršiaus ir (arba) įrengtų šlapžemių plotų suma (hektarais). Projekto vykdytojas kiekviename mokėjimo prašyme nurodo per ataskaitinį laikotarpį sutvarkyto ploto dalį	Darbų priėmimo–perdavimo aktai	Visą projekto įgyvendinimo laikotarpį duomenys nurodomi mokėjimo prašymuose.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, Žin., 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

VANDENS TELKINIŲ TVARKYMO PAGRISTUMO IR VANDENS TELKINIŲ BŪKLĖS GERINIMO PRIEMONIŲ TINKAMUMO IR TAIKYMO VERTINIMO REKOMENDACIJOS

1. Paraiškų vertinimo žingsniai:

1.1. Nustatoma, ar planuojami darbai būtų vykdomi rizikos vandens telkinyje. Jeigu taip, – šis projektas priskiriamas prioritetiniams.

1.2. Nustatoma, ar vandens telkinyje fiksuojama bent viena 1 lentelėje „Rekomenduojami vandens telkinių būklės gerinimo būdai“ nurodyta problema. Jeigu problema nustatoma, turi būti atlikti reikiami vandens kokybės tyrimai* arba pateikti jau esami duomenys ar informacija, pagrindžianti identifikuotą problemą.

Neidentifikavus arba nepagrindus problemas, Apraše numatytos vandens būklės gerinimo priemonės netaikomos.

1.3. Nustatoma, ar su paraiška pateikta su atitinkamu Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu suderinta informacija, pagrindžianti, kad tarša (ar kiti reikšmingi poveikiai) yra nutraukta arba tarša (ar kiti reikšmingi poveikiai) sumažinta iki nereikšmingo lygio, arba taršos (ar kitų reikšmingų poveikių) mažinimo priemonės jau yra patvirtintos teisės aktais ir bus įgyvendintos iki paraiškoje nurodyto projekto įgyvendinimo termino pabaigos.

1.4. Jeigu projektas atitinka 1.2 ir 1.3 punktų sąlygas, priemonės, atitinkančios nustatytą problemą, parenkamos pagal 1 lentelę.

* Siekiant patikimų rezultatų, biogenines medžiagas (azoto, fosforo junginiai), organinių medžiagų identifikavimui (BDS, deguonis), biologinius elementus (makrofitai, žuvis, bestuburiai, fito planktonas) rekomenduojama tirti:

- ežeruose gegužės–spalio mėn.;
- upėse miestų ir gyvenviečių teritorijose: birželio–rugsėjo mėn. (išskyrus biologinius parametrus: makrozoobentosui – balandžio 2–3 dekadą, gegužės 1 dekadą, rugsėjo 3 dekadą, spalio 1 dekadą; žuvis – liepos–rugsėjo mėn.);
- upėse ne miestų ir gyvenviečių teritorijose: lapkričio–balandžio mėn. (išskyrus biologinius parametrus: makrozoobentosui – balandžio 2–3 dekadą, gegužės 1 dekadą, rugsėjo 3 dekadą, spalio 1 dekadą; žuvis – liepos–rugsėjo mėn.);
- tvenkiniuose – gegužės–rugsėjo mėn.

Pavojingų ar prioritetinių pavojingų medžiagų tyrimai gali būti atliekami bet kuriuo metu.

1 lentelė. Rekomenduojami vandens telkinių būklės gerinimo būdai

Problema	Rekomendacijos tyrimams	Rekomenduojamos veiklos	Veiklai privalomos sąlygos
1. Nustatytas reikšmingas taršos ar kitos antropogeninės veiklos poveikis vandens telkiniams.	Nustatomas taršos šaltinių poveikio mastas.	Sutelktosios taršos nutraukimas arba sumažinimas iki nereikšmingo poveikio. Priemonių, mažinančių pasklidąją taršą, taikymas vandens telkinio prietakos baseine (pvz., prevencinės priemonės – dirbtinų baseinelių įrengimas ir kt., kitos apraše nurodytos taršos mažinimo priemonės).	
2. Upės vagos užžėlimas vandens augmenija (helofitais – nendrėmis, švendrais, meldais ir kt.), kai užžėlę ne mažiau kaip 50 proc. tvarkomo vagos ruožo ploto ir kai yra stebima, kad per kelerius metus šie vandens augalai yra neišnešami potvynio metu, ir yra stebima skurdi dugninė vandens gyvūnija.	Turi būti nustatytos priežastys, lemiančios tokio didelio vandens augmenijos suvešėjimo upės vagoje mastą (pvz., vandens stygius upėje vegetacijos sezono metu, eutrofikacija dėl prietakos baseino biogenų pernašos) ir numatytos priemonės šioms priežastims pašalinti ar jų įtakai sumažinti.	Perteklinio užaugimo priežasčių šalinimo priemonės. Vagos perteklinės augmenijos šalinimas. Papildomai gali būti numatytas pakrantės tvarkymas šalinant menkaverčius krūmus ir medžius.	Makrofitai pjaunami po vandeniu bent 2–3 kartus per vegetacijos sezoną, priklausomai nuo helofitų ataugimo greičio. Būtina numatyti priemones, kurios neleistų augalų liekanoms sklisti upe rovimu metu, o liekanas pašalinti už upės apsauginės juostos ribų. Norint sunaikinti helofitų sąžalynus vagoje, ši priemonė turi būti taikoma ne mažiau kaip trejus metus, vėliau reikia prižiūrėti tvarkytą vagos ruožą.
3. Upės vagos uždumblėjimas šiais atvejais: – dumble yra didelė biogeninių medžiagų koncentracija (organinių medžiagų kiekis susikaupusiame dumble ne mažesnis kaip 10 %, bendrojo fosforo daugiau kaip 500 mg/kg, azoto daugiau kaip 2000 mg/kg) ir vagoje yra ne mažesnis kaip 0,3 m dumblo sluoksnis; – yra stebimas kasmetinis toje upės dalyje vandens „žydėjimas“	Ištirta dumblo cheminė sudėtis ir jo kiekis.	Dumblo kasimas iš upės vagos. Renatūralizacijos priemonių taikymas (vingiuotumo formavimas, sraunumų įrengimas ir pan.). Papildomai gali būti numatytas pakrantės tvarkymas šalinant menkaverčius krūmus ir medžius.	Valymo metu upės vaga neturi būti gilinama, t. y. neturi būti kasamas mineralinis gruntas (akmenuotas, smėlingas gruntas).

Problema	Rekomendacijos tyrimams	Rekomenduojamos veiklos	Veiklai privalomos sąlygos
ir yra skurdi dugninė vandens gyvūnija.			
4. Upės vagoje susikaupęs dumblas užterštas naftos produktais, sunkiaisiais metalais, kai šių medžiagų koncentracijos viršija DLK (3.1, 3.2).	Atliekami dumblo cheminės sudėties tyrimai, nustatoma užterštų gruntų lokalizacija.	Užteršto dumblo kasimas arba užteršto telkinio ploto izoliavimas nuo likusio telkinio. Papildomai gali būti numatytas pakrantės tvarkymas šalinant menkaverčius krūmus ir medžius.	Užterštą dumblą kasti galima tik tada, kai parenkama aplinkosaugos požiūriu saugi užteršto dumblo (ar grunto) pašalinimo iš vandens telkinio bei sutvarkymo krante technologija, ir projektinėje dokumentacijoje pagrindžiama, kad telkinio valymo metu vandenyje ar ant kranto pasklidę teršalai nepadarys didesnės žalos nei upės nevalant. Upės vaga neturi būti gilinama, t. y. neturi būti kasamas neužterštas akmenuotas ar smėlingas gruntas. Kai dumblo užterštumas naftos produktais didesnis kaip 500 mg/kg, sekclus (kai vandens gylis neviršija 0,5 m) ruožas valymo darbų metu turi būti atribojamas nuo upės tėkmės laikiniais valymo metu pakelto dumblo ir teršalų sklaidimą sustabdančiais barjeriais. Esant galimybei, užterštą upės dalį pageidautina izoliuoti ir nusausti.
5. Ežero ar tvenkinio priekrantės ir litoralės ištisinio pobūdžio užžėlumas 15 m ir platesne vandens augmenijos juosta (helofitais – nendrėmis, švendrais, viksvomis), 50 proc. litoralės akvatorijos užžėlumas monodominantiniais makrofitų (lagūnės, elodėjos, nerties, plunksnalapės ir kt.) sąžalynais (litoralė – tai seklioji ežero dalis prie kranto veikiama bangų ir srovių ir kuri paprastai iki 2 metrų gylio yra apaugusi virš vandens augančiais makrofitais).	Ežero ar tvenkinio ir jo pakrančių botaniniai tyrimai. Nustatomos galimos užžėlimo priežastys bei numatomos priemonės joms pašalinti.	Perteklinio užaugimo priežasčių šalinimo priemonė (taikoma 26.1.3 punkte nurodyta priemonė). Papildomai gali būti taikoma 26.2 punkte nurodyta priemonė.	Vandens telkiniuose, mažesniuose kaip 50 ha, šalinama ne mažiau kaip 20 proc. viso augmenija užžėlusio vandens telkinio ploto. Vandens telkiniuose, didesniuose kaip 50 ha, šalinama ne mažiau kaip 10 proc. viso vandens augmenija užžėlusio ploto. Makrofitai pjunami po vandeniu mažiausiai 3 kartus per vegetacijos sezoną (keletą metų iš eilės) arba raunami ar iškasami kartu su po sąžalynais susikaupusiu dumblu. Būtina numatyti priemones, kurios neleistų augalų liekanoms sklisti ežere arba upėje rovimu ir pjovimo metu, o liekanas pašalinti už telkinio prietakos baseino ribų.
6. Ežero ar tvenkinio seklėjimas – uždumblėjimas: – kai vandens telkinio vidutinis gylis mažesnis kaip 3,0 m; – dumblo sluoksnio storis didesnis	Priklausomai nuo problemos ir planuojamo sprendimo būdo: – kompleksiniai ežero bei apyežerio botaniniai ir zoologiniai tyrimai, saugomų rūšių paieška;	Dumblo šalinimas (kasimas) iš ežero ar tvenkinio. Po valymo darbų suformuojama mezotrofiniam vandens telkiniui būdinga ekosistema, pasirinktinai	Valomi ne mažesni kaip 0,5 ha ploto ir ne mažesnio kaip 1 m vidutinio gylio ežerai ir tvenkiniai. Valoma ne mažiau kaip 50% vandens telkinio ploto. Jei valymas išdėstomas etapais: – didesniuose kaip 50 ha vandens telkiniuose pirmame etape

Problema	Rekomendacijos tyrimams	Rekomenduojamos veiklos	Veiklai privalomos sąlygos
už vandens sluoksnio storį. Ir kai stebimi galimi problemos požymiai: – kasmetinis ežero ar tvenkinio ar jo dalies vandens „žydėjimas“; – žieminis ar vasarinis žuvų dusimas.	– ežero hidrocheminės būklės tyrimai ir (arba) monitoringas; ežere susikaupusio dumblo sluoksnio ir cheminės sudėties tyrimai.	(ar kartu) pagal poreikį taikytinos veiklos: – fosforo surišimas koaguliantais; – sodinamos reikiamos makrofitų rūšys; vandens telkinys įžuvinamas plėšriosiomis žuvimis (lydekomis, storkiais, ešeriais, šamais ir pan.).	valoma ne mažiau kaip 10% vandens telkinio ploto, – mažesniuose kaip 50 ha vandens telkiniuose pirmame etape valoma ne mažiau kaip 20% vandens telkinio ploto. Planuojamas išvalyti dumblo sluoksnis ne mažesnis kaip 1,5 m (priekrantėje – iki mineralinio grunto). Dumblas šalinamas iki mineralinio grunto arba ne mažiau kaip iki 4,0 m vandens gylio.
7. Ežere ar tvenkinyje susikaupęs dumblas užterštas naftos produktais, sunkiaisiais metalais ar kitomis teršiančiomis medžiagomis, kai šių medžiagų koncentracijos viršija DLK (3.1, 3.2).	Ežere susikaupusio dumblo sluoksnio ir cheminės sudėties tyrimai.	Dumblo šalinimas (kasimas) iš ežero ar tvenkinio arba užteršto telkinio ploto izoliavimas nuo likusio telkinio.	Užterštą dumblą kasti galima tik tada, kai parenkama aplinkosaugos požiūriu saugi užteršto dumblo (ar grunto) pašalinimo iš vandens telkinio bei sutvarkymo sausumoje technologija ir projektinėje dokumentacijoje pagrindžiama, kad telkinio valymo metu vandenyje ar priekrantėje pasklidę teršalai nepadarys didesnės žalos nei nevalant ežero ar tvenkinio. Kai dumblo užterštumas naftos produktais didesnis kaip 500 mg/kg, sekli (kai vandens gylis neviršija 0,5 m) akvatorijos dalis valymo darbų metu turi būti atribojama laikiniais valymo metu pakelto dumblo ir teršalų sklidimą sustabdančiais barjeriais. Esant galimybei, užterštą vandens telkinio akvatoriją pageidautina izoliuoti ir nusausti.
8. Ežero ar tvenkinio vandens kokybė neatitinka nustatytų kokybės normų (2.1, 2.2, 2.3) dėl vidinės taršos ar vidinių ekosistemos struktūros pažeidimų.	Ežero hidrocheminės ir hidrologinės būklės tyrimai ir (arba) monitoringo duomenų analizė.	Fosforo surišimas koaguliantais, reikiamų makrofitų rūšių sodinimas, vandens telkinio įžuvinimas plėšriosiomis žuvimis (lydekomis, storkiais, ešeriais, šamais ir pan.), makrofitų šienavimas ir išnešimas iš baseino prietakos ribų.	Atliekant fosforo surišimą koaguliantais didesniuose kaip 50 ha vandens telkiniuose turi būti tvarkoma ne mažiau 15 % vandens telkinio ploto, o mažesniuose kaip 50 ha ploto tvarkoma ne mažiau kaip 25 % vandens telkinio ploto.
9. Ežero ar tvenkinio dalyje susikaupęs dumblas užterštas naftos produktais, sunkiaisiais metalais ar kitomis teršiančiomis medžiagomis, kai šių medžiagų koncentracijos viršija DLK (3.1,		Dumblo šalinimas (kasimas) iš ežero ar tvenkinio dalies arba užteršto telkinio ploto izoliavimas nuo likusio telkinio.	Užterštą dumblą kasti galima tik tada, kai parenkama aplinkosaugos požiūriu saugi užteršto dumblo (ar grunto) pašalinimo iš vandens telkinio bei sutvarkymo krante technologija ir projektinėje dokumentacijoje pagrindžiama, kad telkinio valymo metu vandenyje ar ant kranto pasklidę teršalai nepadarys didesnės žalos nei nevalant ežero ar

Problema	Rekomendacijos tyrimams	Rekomenduojamos veiklos	Veiklai privalomos sąlygos
3.2).			tvenkinio. Kai dumblo užterštumas naftos produktais didesnis kaip 500 mg/kg, sekli (kai vandens gylis neviršija 0,5 m) akvatorijos dalis valymo darbų metu turi būti atibojama laikiniais valymo metu pakelto dumblo bei teršalų sklaidimą sustabdančiais barjeriais. Esant galimybei, užterštą vandens telkinio akvatoriją pageidautina izoliuoti ir nusausti.
10. Vandens telkinys yra rizikos dėl morfologinių upės vagos pakitimų, kurių nepašalinus negalima pasiekti geros vandens telkinio būklės.	Ištiesintoje upės atkarpoje nustatomi cheminiai ir biologiniai parametrai.	Taikoma priemonė, nurodyta aprašo 26.4 punkte.	Ištiesintos upės atkarpa (vandens telkinys) pagal biologinius rodiklius neatitinka geros ekologinės būklės. Priemonė turi būti taikoma ne mažesnėje kaip 30 procentų ištiesinto telkinio dalyje. Parenkant ištiesintus vandens telkinius turėtų būti taikomi šie prioritetai: 1. Vandens telkinys priskiriamas ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingai upei (4). 2. Ištiesinta upė (vandens telkinys) įteka į ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingą upę. 3. Cheminė būklė gera. 4. Ištiesinta upė (vandens telkinys) jungiasi su natūralia upės atkarpa. 5. Žemiau ištiesintos upės atkarpos nėra dirbtinių kliūčių žuvų migracijai.
11. Tarpinių vandens telkinių užžėlimas makrofitais.	Regiono aplinkos apsaugos departamento leidimas šalinti makrofitus.	Taikoma priemonė, nurodyta aprašo 26.1.3 punkte.	Šienaujama turi būti ne mažesniame kaip 30 ha plote. Darbai turi būti vykdomi lapkričio–kovo mėnesiais.

Pastaba:

Jeigu nustatoma kuri nors iš lentelės 1–10 punktuose nurodyta problema senvagėje, taikomos atitinkamos toms problemoms lentelėje siūlomos priemonės, tačiau būtina sąlyga, kad senvagė nebūtų užakusi, t. y. joje turi būti vandens bent 0,5 m gylio. Tai taikytina ir su upe nesijungiantiems senvaginiais ežerėliams, tačiau minimalus vidutinis gylis turi būti bent 1 m. Visais šiais atvejais, jeigu senvagė neužakusi, galimas ir pilnas senvagės išvalymas šiomis sąlygomis:

- šalinti galima tik organinį substratą neličiant mineralinio grunto;
- jeigu ne senvage tekanti upė yra natūrali vaga, atnaujinta senvagė nesukels tokio vandeningumo sumažėjimo vagoje, kuris pakenktų biologiniams ekosistemos komponentams (turi būti įvertintas galimas poveikis).

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-568](#), 2012-07-03, Žin., 2012, Nr. 82-4296 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-568

2. Teisės aktai, reglamentuojantys vandens kokybės normas:

2.1. Paviršinių vandens telkinių ekologinės būklės vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2007, Nr. [47-1814](#); 2010, Nr. 29-1363).

2.2. Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Žin., 2006, Nr. [59-2103](#); 2007, Nr. [110-4522](#)).

2.3. Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 (Žin., 2006, Nr. [5-159](#)).

2.4. Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 85-2007 „Lietuvos žuvų indekso apskaičiavimo metodika“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. D1-197 (Žin., 2007, Nr. [47-1812](#)).

3. Teisės aktai, reglamentuojantys grunto, dirvos užterštumo normas:

3.1. Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. D1-230 (Žin., 2008, Nr. [53-1987](#)).

3.2. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 9-2009 „Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 (Žin., 2009, Nr. [140-6174](#)).

4. Ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų upių ar jų ruožų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1144 (Žin., 2004, Nr. [137-4995](#)).

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1](#), 2009-01-05, Žin., 2009, Nr. 4-97 (2009-01-13), i. k. 109301MISAK0000D1-1

Dėl aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-141](#), 2009-04-06, Žin., 2009, Nr. 40-1530 (2009-04-08), i. k. 109301MISAK00D1-141

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-628](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5657 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-628

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-249](#), 2010-03-30, Žin., 2010, Nr. 38-1816 (2010-04-03), i. k. 110301MISAK00D1-249

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-482](#), 2010-06-11, Žin., 2010, Nr. 72-3677 (2010-06-22), i. k. 110301MISAK00D1-482

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-266](#), 2011-03-30, Žin., 2011, Nr. 43-2044 (2011-04-12), i. k. 111301MISAK00D1-266

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-568](#), 2012-07-03, Žin., 2012, Nr. 82-4296 (2012-07-13), i. k. 112301MISAK00D1-568

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 "Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės "Vandens telkinių būklės gerinimas" projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-50](#), 2014-01-20, paskelbta TAR 2014-01-21, i. k. 2014-00370

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. D1-611 „Dėl VP3-1.4-AM-04-R priemonės „Vandens telkinių būklės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo